

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Hiilineutraali Uusimaa 2030 Ajankohtaiskatsaus

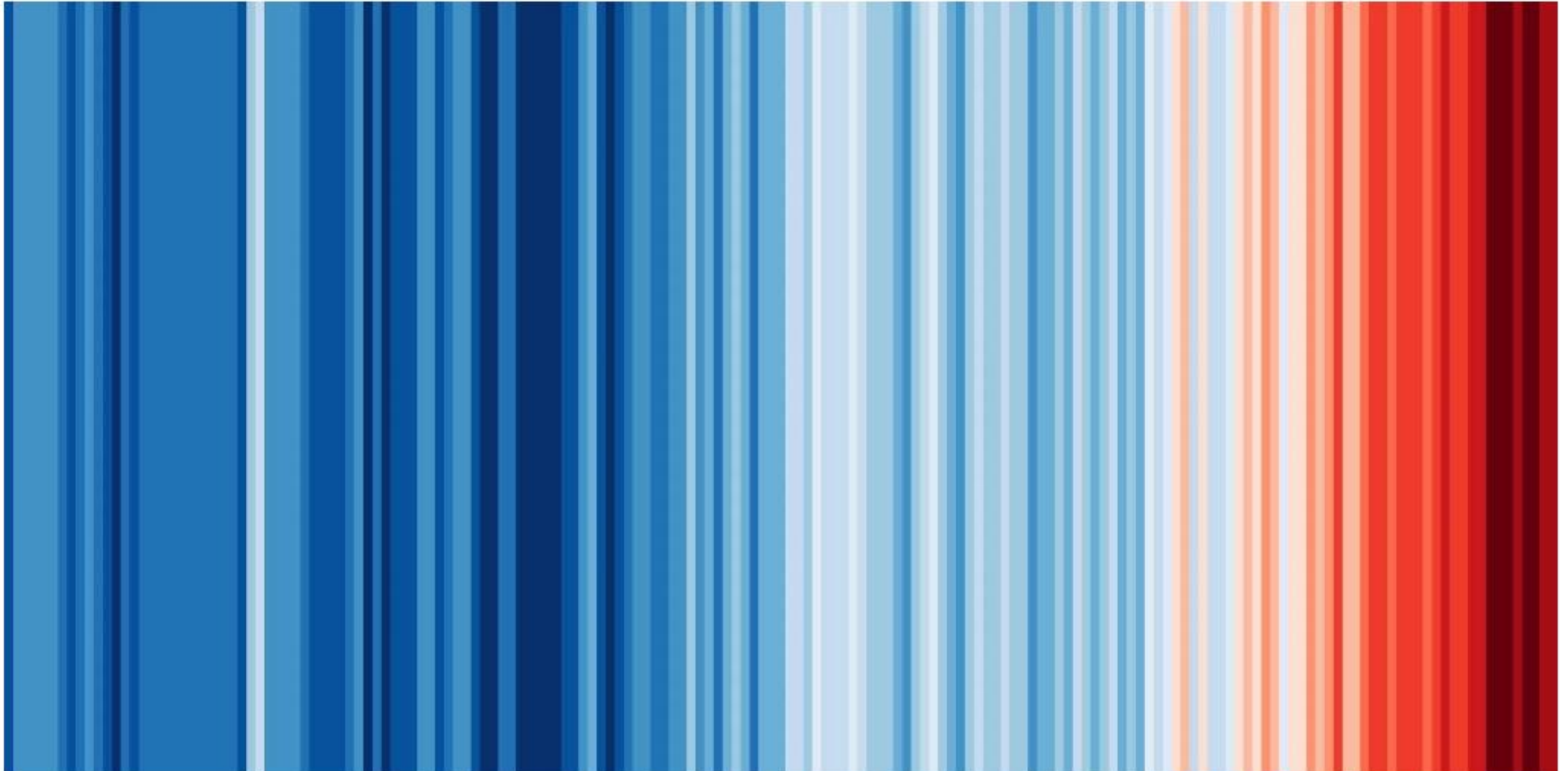
MYR 16.2.2024

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Lyhyt katsaus ilmastopolitiikkaan

Climate stripes 2023

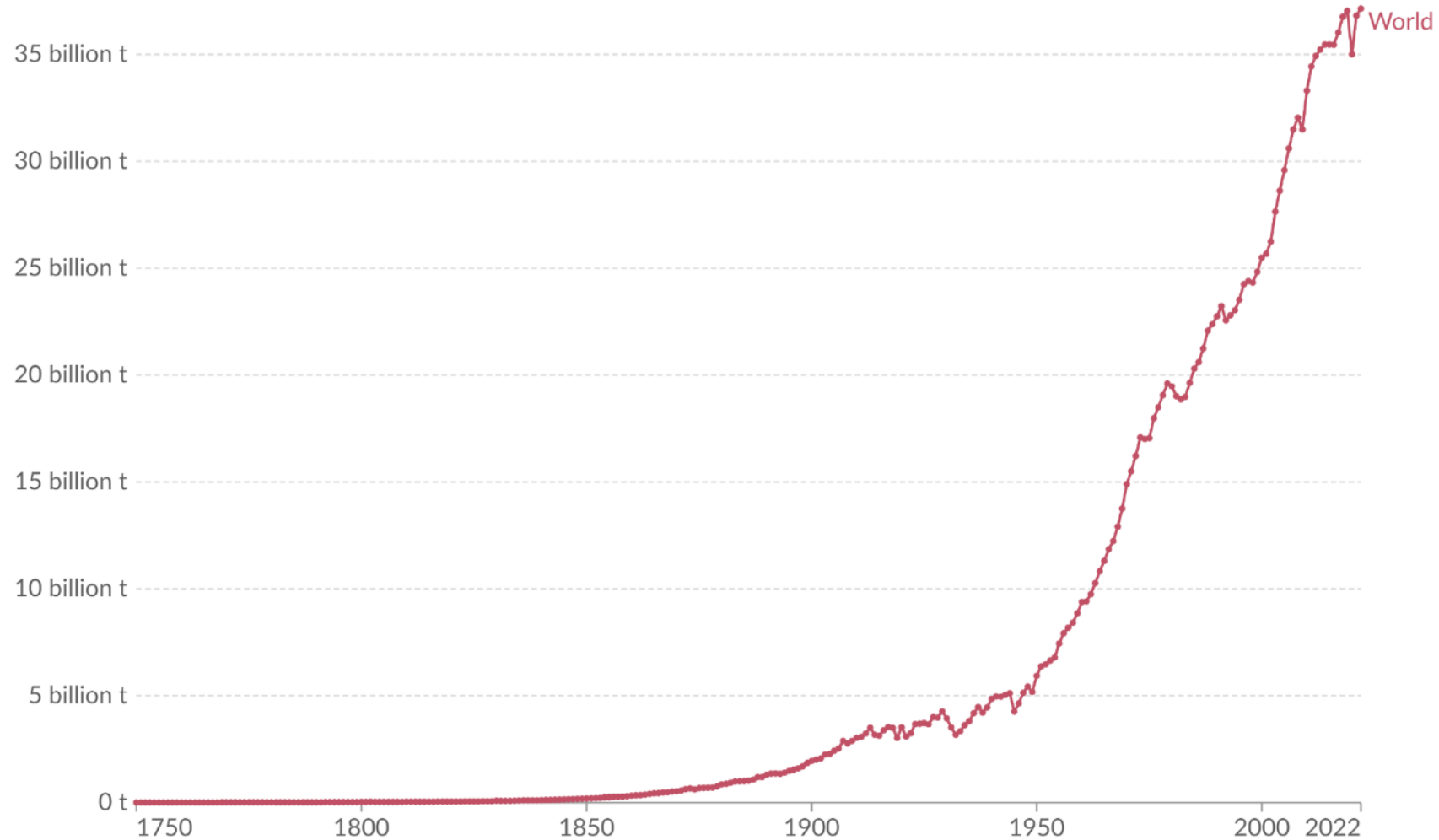

A deep red colour has been added to the climate stripes after 2023 smashed temperature records. - Copyright Ed Hawkins, University of Reading

Annual CO₂ emissions

Carbon dioxide (CO₂) emissions from fossil fuels and industry¹. Land-use change is not included.

Data source: Global Carbon Budget (2023)

OurWorldInData.org/co2-and-greenhouse-gas-emissions | CC BY

1. Fossil emissions: Fossil emissions measure the quantity of carbon dioxide (CO₂) emitted from the burning of fossil fuels, and directly from industrial processes such as cement and steel production. Fossil CO₂ includes emissions from coal, oil, gas, flaring, cement, steel, and other industrial processes. Fossil emissions do not include land use change, deforestation, soils, or vegetation.

Komission tiedonanto EU:n 2040 ilmastotavoite ja polku 2050 ilmastoneutraaliuteen

Laura Aho
Ympäristöministeriö
14.2.2024

Yhteenveto + jatkoaskeleet

- Tiedonannolla KOM suositus 2040 tavoitteesta = keskustelun avaus
- Fokus = post-2030 visio ml. 2040 tavoite, 2030-2050 polut, sektoritarkastelu
- Tiedonanto \neq säädösehdotus. Ei muutoksia FF55 kehikkoon, ei post-2030 säädöskehikon tarkastelua, ei ehdotuksia uusista politiikkatoimista tai sektoritavoitteista
- Auki miten & milloin päätös tavoitteesta – oletettavasti Eurooppa-neuvosto EP vaalien jälkeen ja uuden komission aloitettua
- Ehdotus EU:n ilmastolain muuttamiseksi (2040 tavoite) seuraavan KOM kaudella
- Pariisin sopimuksen mukaiset osapuolien post-2030 tavoitteet vuoden 2025 osapuolikokoukseen mennessä
- Kansallisesti tiedonannosta E-kirje eri ministeriöiden yhteistyöllä

Komission tiedonanto teollisesta hiilenhallinnasta

9.2.2024

Ministry of Economic Affairs
and Employment of Finland

Teollisen hiilenhallinnan strategia

- Tiedonanto julkaistiin 6.2.2024 pakettina EU:n 2040-tiedonannon kanssa
- Alkuvaiheessa keskitytään puitteiden luomiseen (varastokapasiteetti, kuljetusinfrastruktuurin kehittäminen ja markkinasäännöt)
- Samalla käynnistetään arviointi EU:n nykyisen ilmasto- ja energialainsäädäntökehityksen täydentämiseksi (esim. kannustin teknisille nieluille)
- Tukeudutaan olemassa oleviin EU-rahoitusvälineisiin (innovaatorahasto, Horisontti ja Verkkojen Eurooppa -väline) kehityksen vauhdittamiseksi
- Strategia kattaa hiilidioksidin varastoinnin (CCS), tekniset nielut eli BioCCS ja DACCS (CDR) ja hiilidioksidin hyödyntämisen (CCU)

Selkeä erottelu fossiilisen (CCS/CCU) ja biogeenisen / suoraan ilmakehästä talteenotetun hiilidioksidin välillä

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

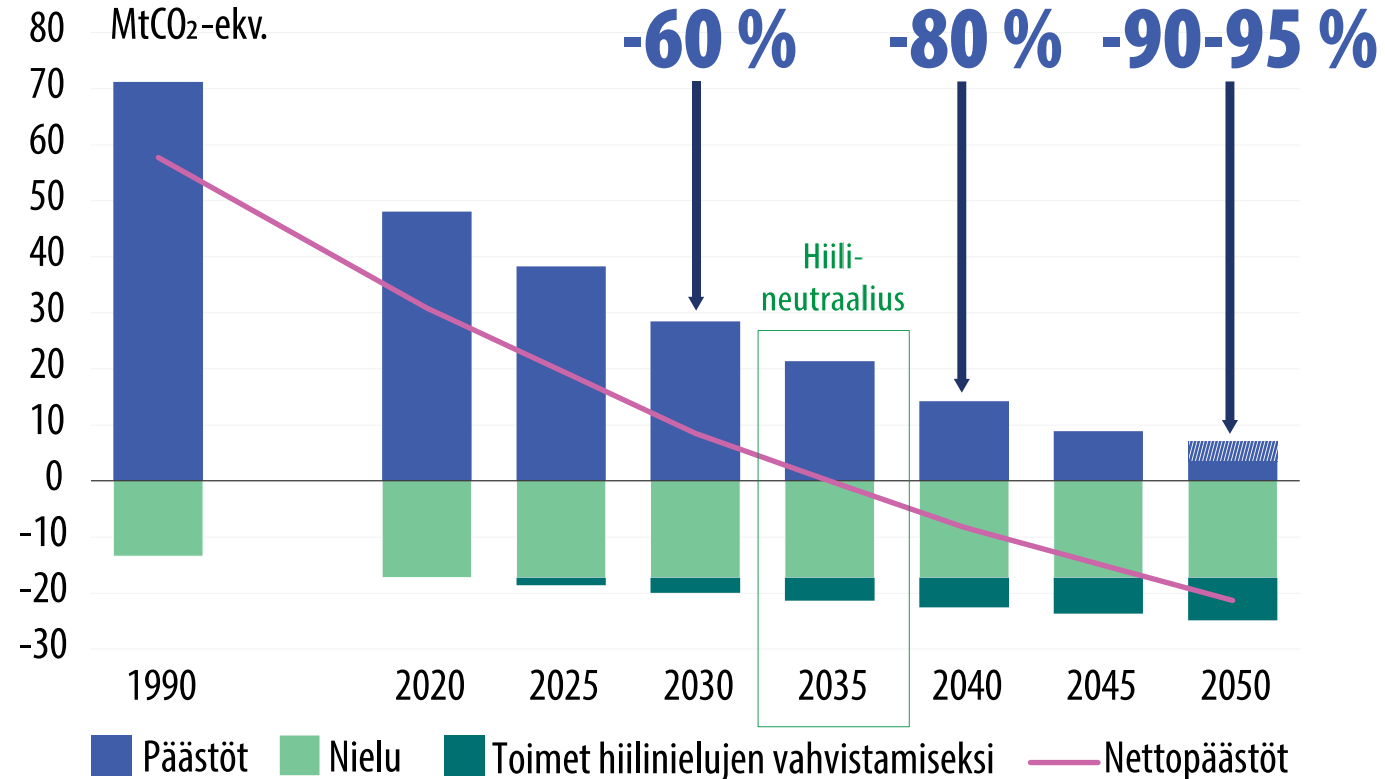
Katsaus ilmastovuoteen

Outi Honkatukia

14.2.2024

Kansallisen ilmastolain mukainen polku

- Ilmastolakiin on kirjattu:
 - 2035-hiilineutraaliustavoite;
 - 2030, 2040 ja 2050 päästövähennystavoitteet
 - hiilinielujen vahvistamistavoite
- Tavoitteita tukevat tällä hetkellä erityisesti EU:n ilmastosäädökset:
 - EU:n ilmastolaki,
 - päästökauppadirektiivi,
 - taakanjakoasetus,
 - LULUCF-asetus &
 - muut 55-paketin osat

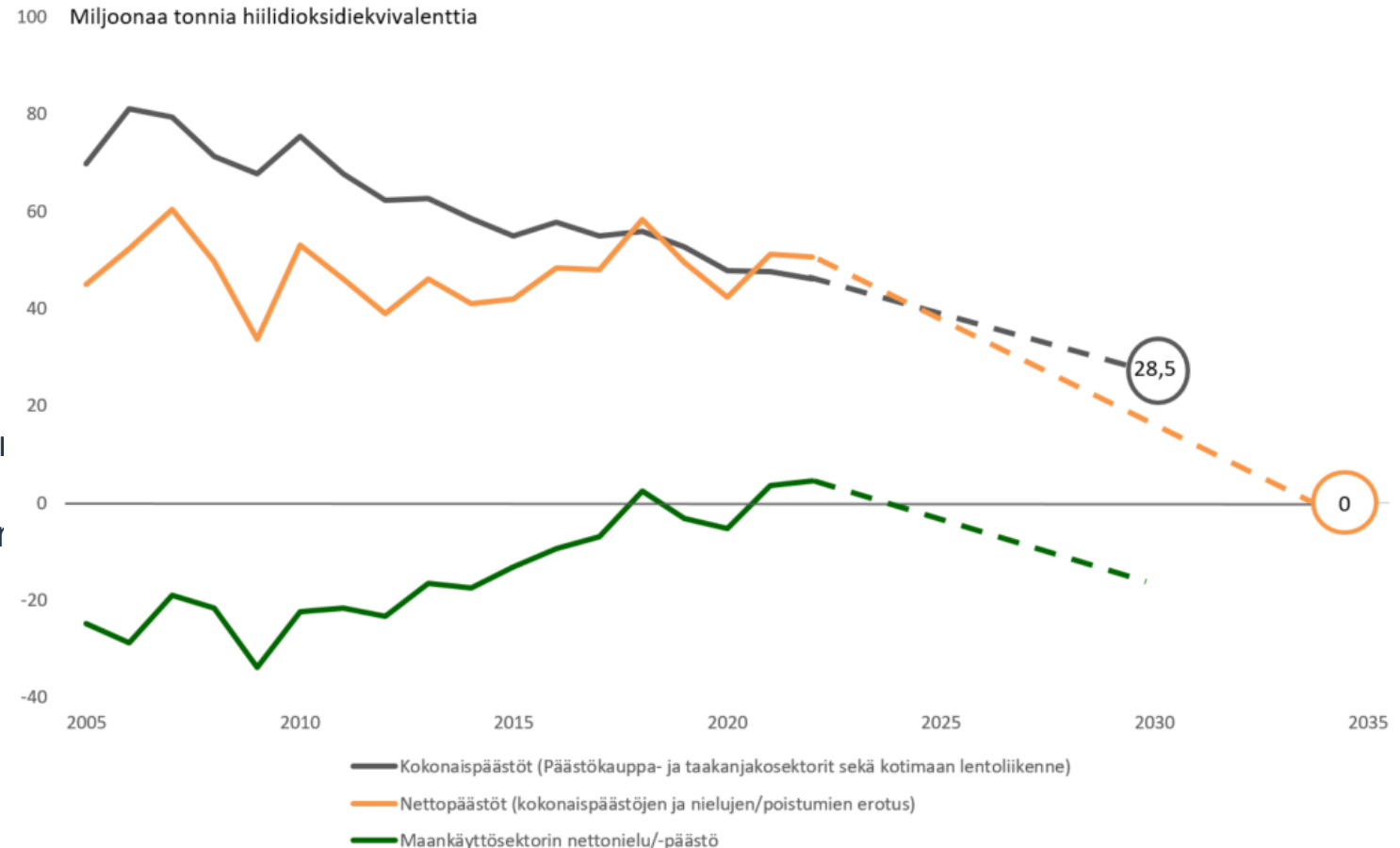
Laskentaoletuksena tässä kuvassa käytetty vuodesta 2020 18 Mt perusnielu joka vahvistuu 2025 eteenpäin. Maankäyttösektorin nielu on kuitenkin viime vuosien inventaariotietojen mukaan poikennut selvästi näistä oletuksista → lisätoimia tarvitaan erityisesti maankäyttösektorilla

Kuvaaja vastaa ilmastolain valmisteluvaiheessa käytettyä tilannekuvaa.

Suomen päästö- ja nielukehitys

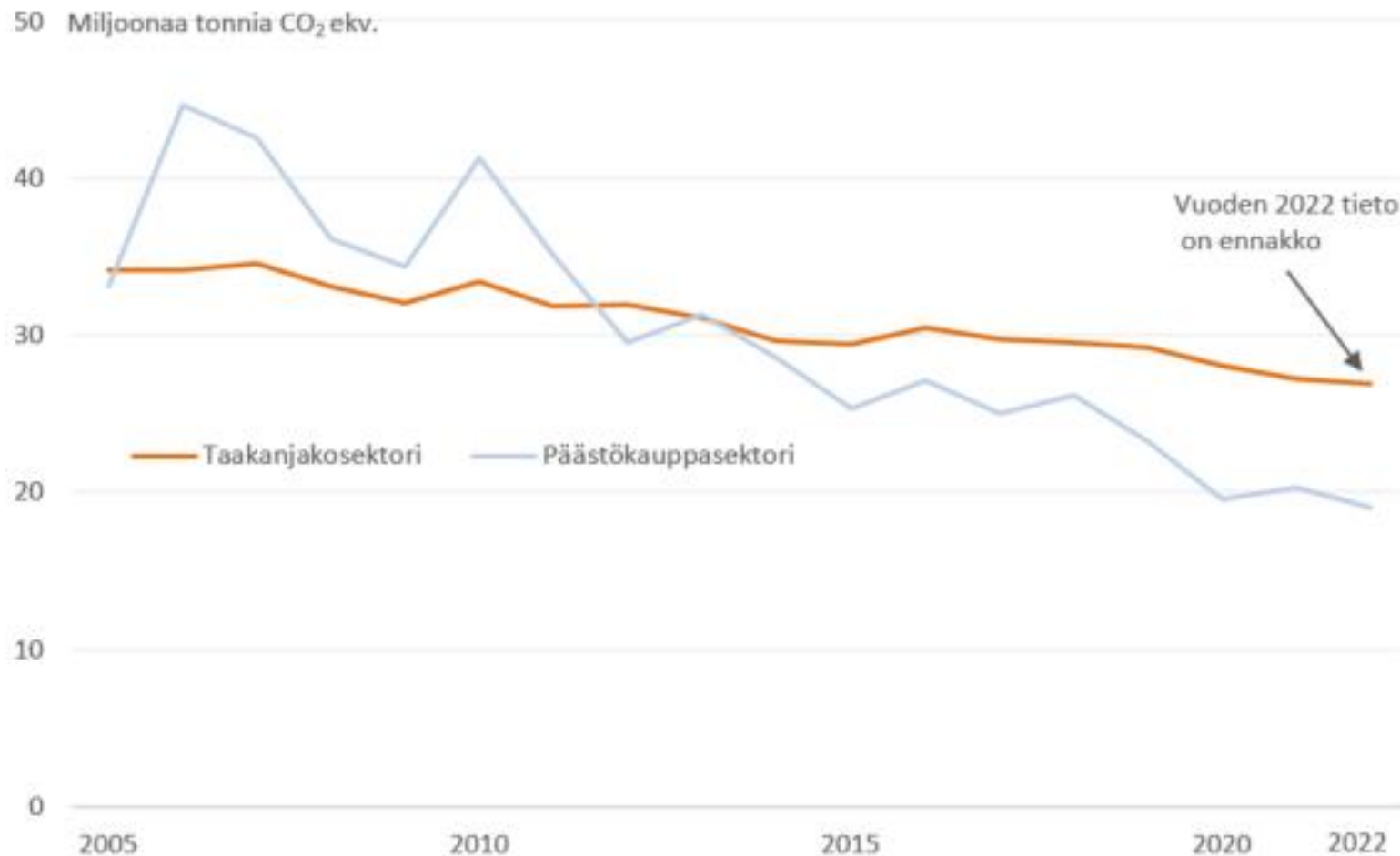
- Päästövähennystoimissa on edetty vuoden 2005 jälkeen hyvin, syynä erityisesti päästökaupan ohjausvaikutus.
- Vuonna 2022 kokonaispäästöt olivat 46,0 Mt, päästöt vähenivät 3 % edellisvuodesta.
- Taakanjakosektorilla on edetty hitaammin, mutta sekin oikeaan suuntaan ja EU-velvoitteiden mukaisesti.
- Maankäyttösektorin nettohiilinielu on pienentynyt merkittävästi viime vuosina
 - Luken selvityksen mukaiset syyt: puuston kasvun hidastuminen, korkeat hakkuumäärät, voimakkaat harvennushakkuut sekä turvemaider kasvaneet päästöt
- Nettohiilinielun pienenemisen vuoksi nettopäästöt eivät ole merkittävästi vähentyneet vuoden 2005 jälkeen.

Kansallisen ilmastolain mukaan vuoteen 2030 mennessä kokonaispäästöjä tulee vähentää 60 prosenttia verrattuna vuoden 1990 tasoon. EU LULUCF-asetuksen mukaan Suomen maankäyttösektorin hiilinielua tulee vuoteen 2030 mennessä vahvistaa -2,9 miljoonaa tonnia CO₂-ekv. suhteessa vuosien 2016-2018 toteutuneeseen nieluun.

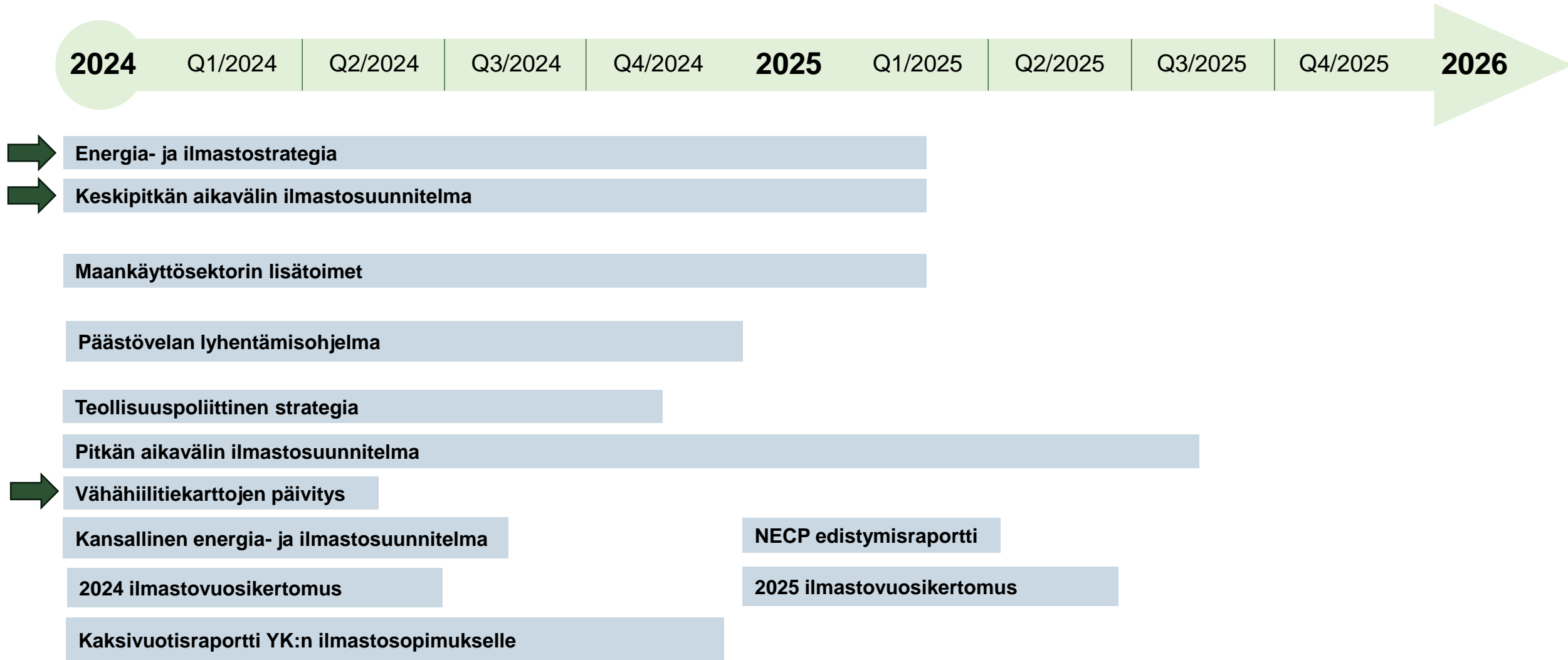
Päästökauppa- ja taakanjakosektorin kehitys

- Päästökauppasektorin päästöt vuonna 2022 19,0 Mt CO₂-ekv.
 - Lasku edellisestä vuodesta 1,3 Mt CO₂-ekv. / 6 %
 - Maakaasun ja turpeen kulutus laskivat (46 % ja 6 %*) edellisvuoteen verrattuna. Kivihiilen kulutus kasvoi (7 %*) edellisvuoteen verrattuna.
 - Vuodesta 2005 päästökauppasektorin päästöt ovat vähentyneet 43 %. Nykyään päästökaupan osuus kokonaispäästöistä on n. 41 %.
- Taakanjakosektorin päästöt olivat 26,9 Mt CO₂-ekv. vuonna 2022.
 - Lasku edellisestä vuodesta 0,3 Mt CO₂-ekv. / 1 %
 - Vuodesta 2005 taakanjakosektorin päästöt ovat vähentyneet 21 %. Vähennystä on tapahtunut kaikilla sektoreilla paitsi maataloudessa.

* Energiämääränä laskettuna

Ilmasto- ja energiaprosesseja

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Hiilineutraali Uusimaa 2030

Ajankohtaistarkastus ja toimenpideohjelman päivitys

Pia Tynys 16.2.2024

Reilusti edellä - kohti kestävämpää maakuntaa

Uusimaa-ohjelman kolme kärkitavoitetta

**Ilmastonmuutoksen
hillinnässä:**

Tavoitteena
**hiilineutraali maakunta
vuonna 2030**

**Taloudellisessa
kilpailukyvyssä:**

Tavoitteena
**TK-menojen nosto
5 prosenttiin BKT:sta**

Hyvinvoinnissa:

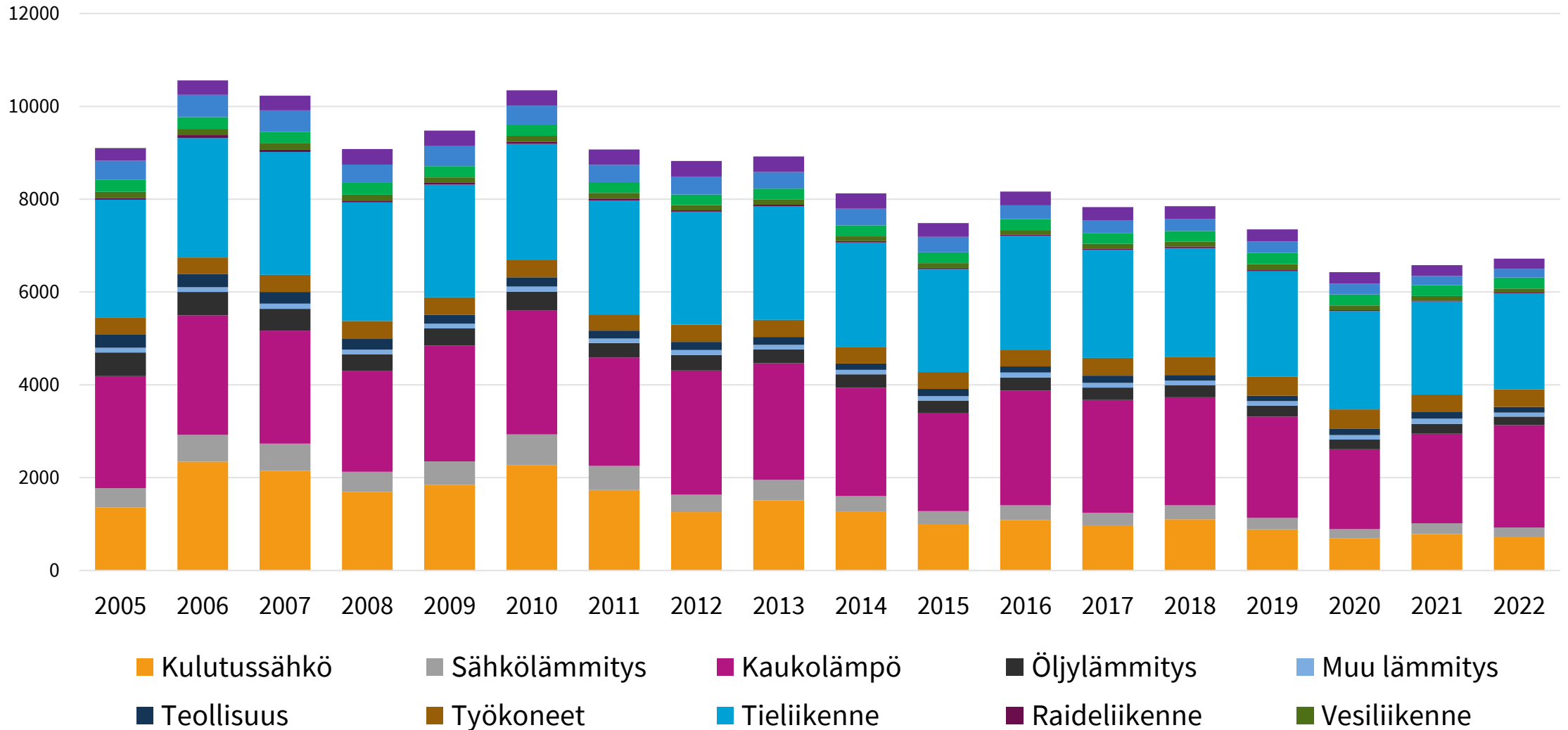
Tavoitteena
**80 prosentin
työllisyysaste vuoteen
2030 mennessä**

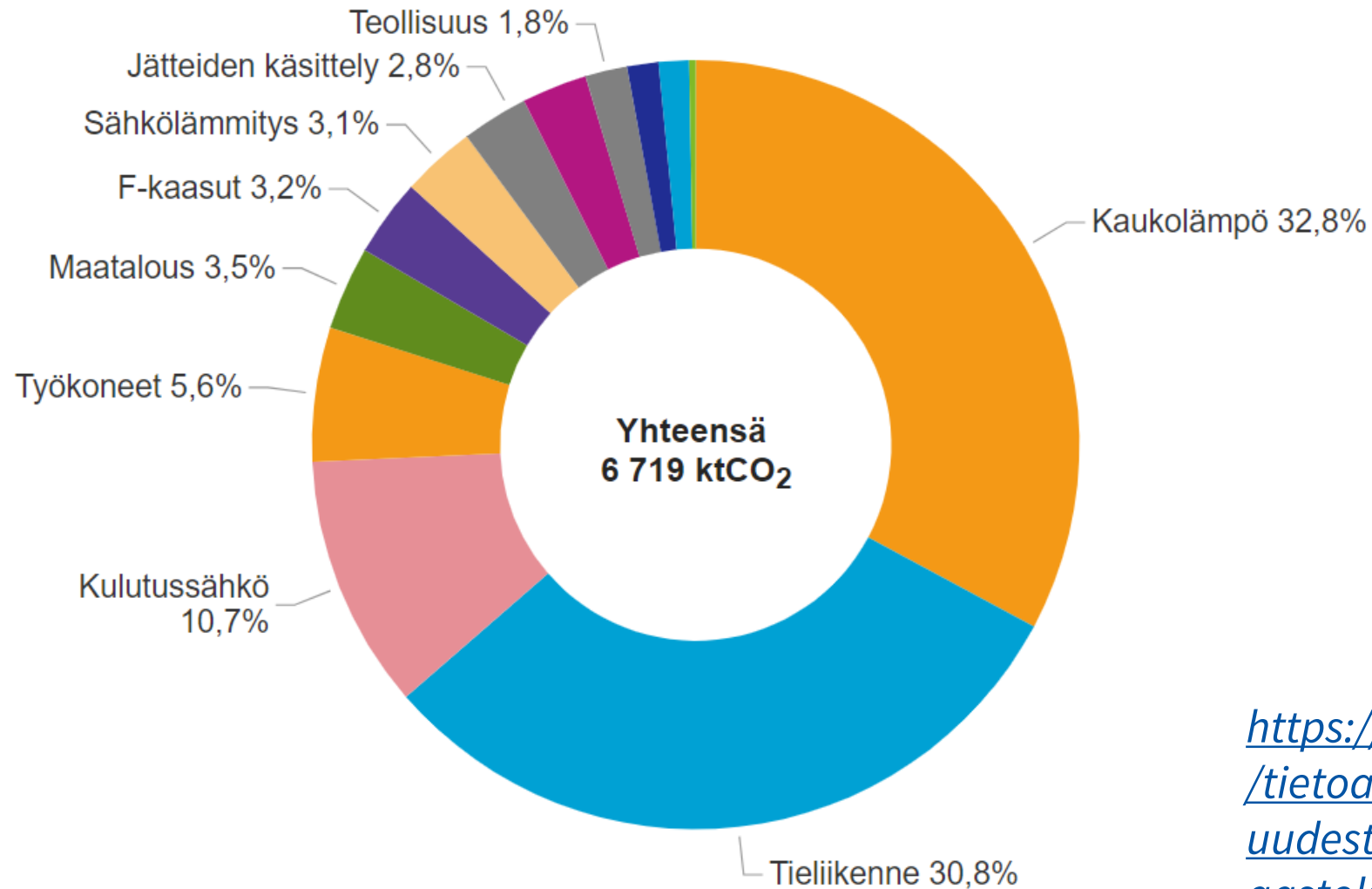

Päästökehitys

Uudenmaan kasvihuonekaasupäästöt 2005-2022 -28 %, kasvua edellisestä vuodesta +2,1 %

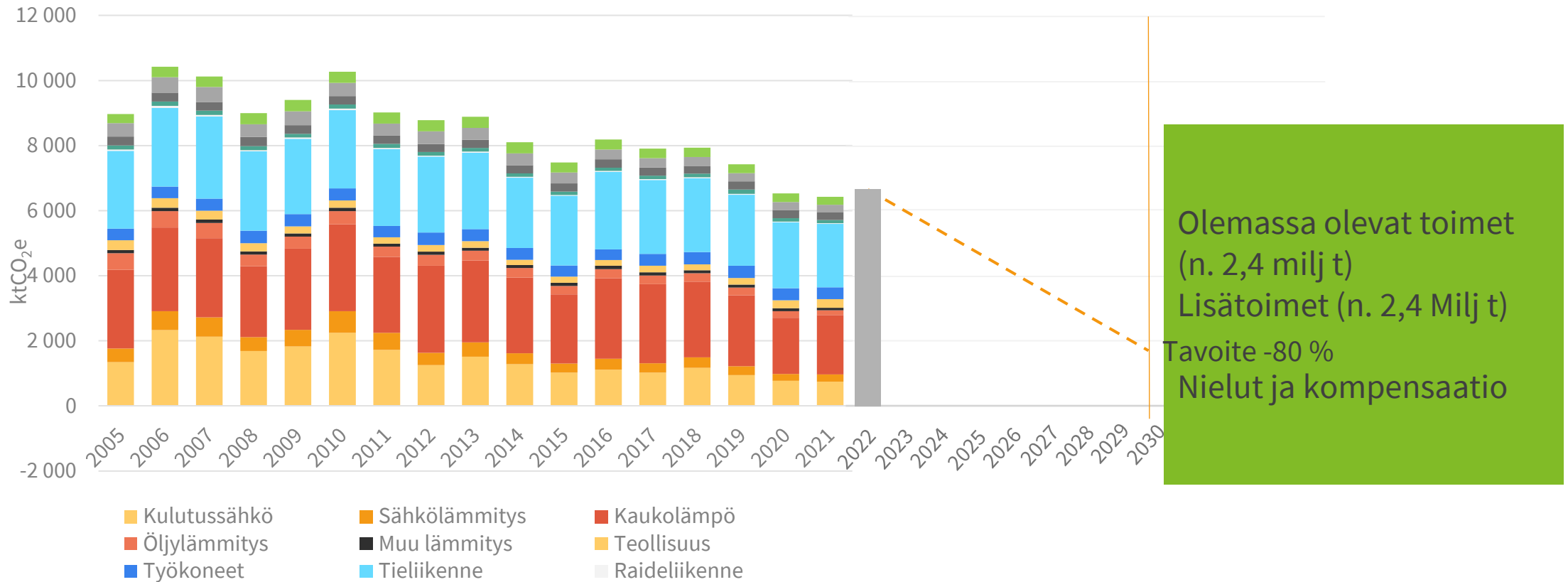

Uudenmaan päästöjen jakauma vuonna 2022

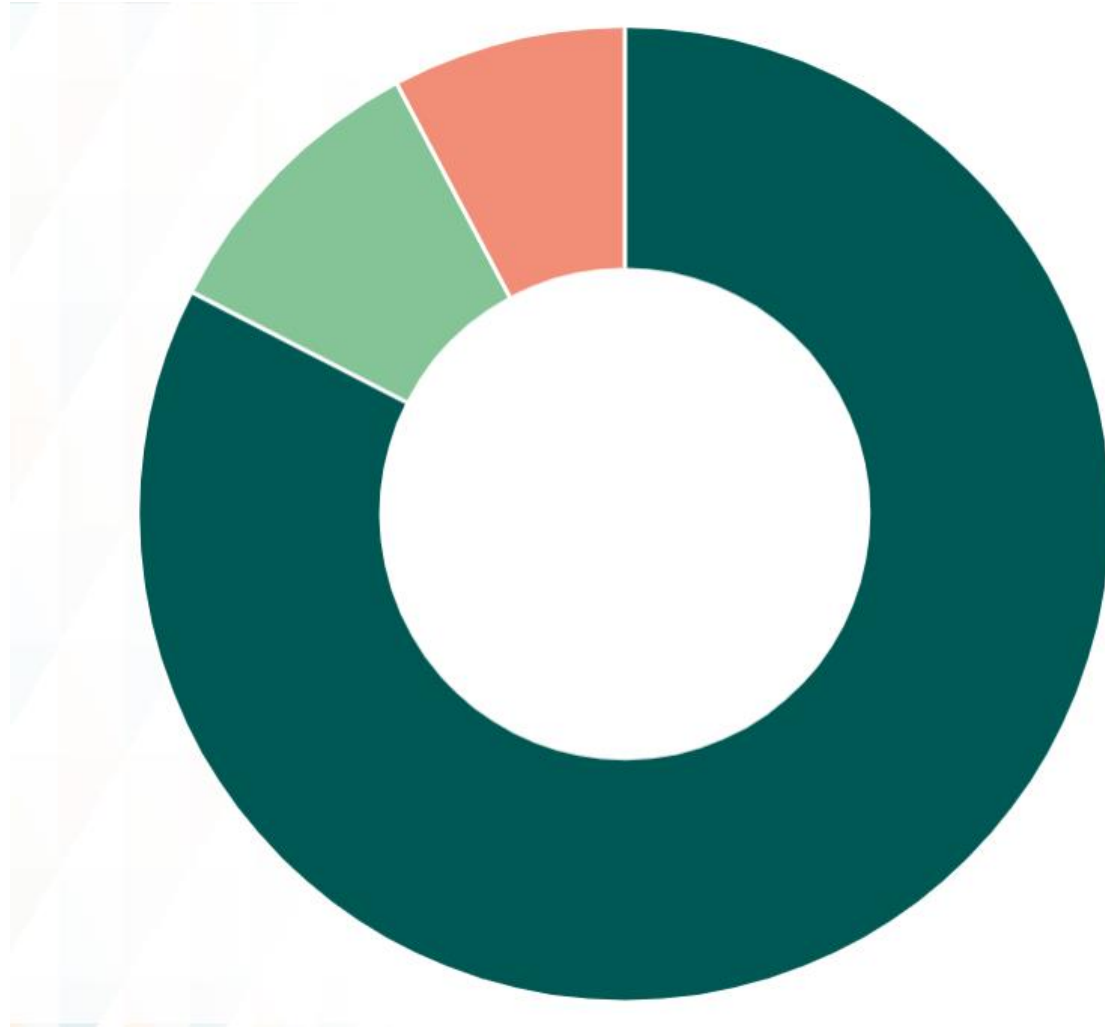

<https://uudenmaanliitto.fi/tietoa-uudestamaasta/tilastot/paastokehitys/>

Uudenmaan khk-päästökehitys, tavoitevuosi 2030

Kulutusperäiset päästöt Uudellamaalla /asukas

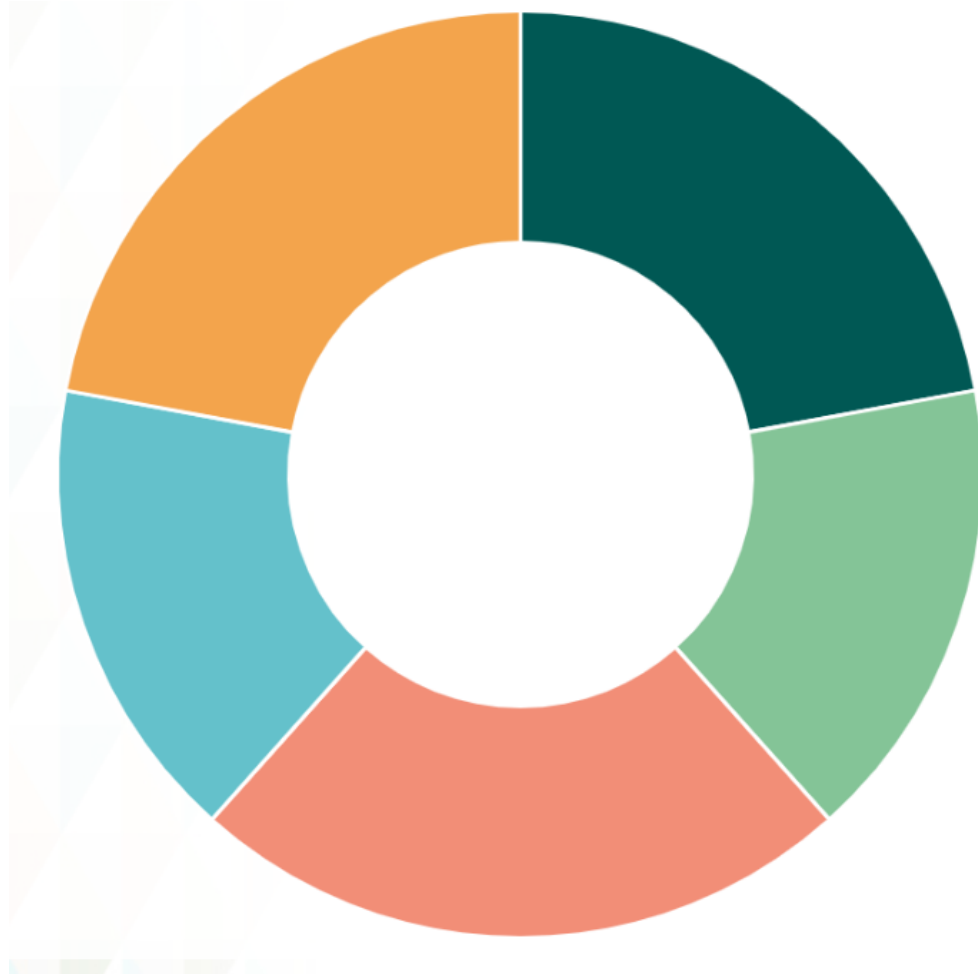
Valitse:

Kotitalouksien kulutus
8.5 tCO₂e/asukas

Kuntien hankinnat
1.0 tCO₂e/asukas

Investoinnit
0.8 tCO₂e/asukas

Uudenmaan kulutusperusteiset päästöt per asukas julkaistu 1/2023 (2015 data, päivitys tulossa 2019 data)

Valitse:

Ruoka
1.9 tCO₂e/asukas

Tavarat
1.4 tCO₂e/asukas

Asuminen
2.0 tCO₂e/asukas

Palvelut
1.4 tCO₂e/asukas

Liikkuminen
1.9 tCO₂e/asukas

Yhteensä
8.5 tCO₂e/asukas

Ilmastotyön eteneminen ja tiekartan toimeenpano

Ilmastotyön edistäminen Uudellamaalla

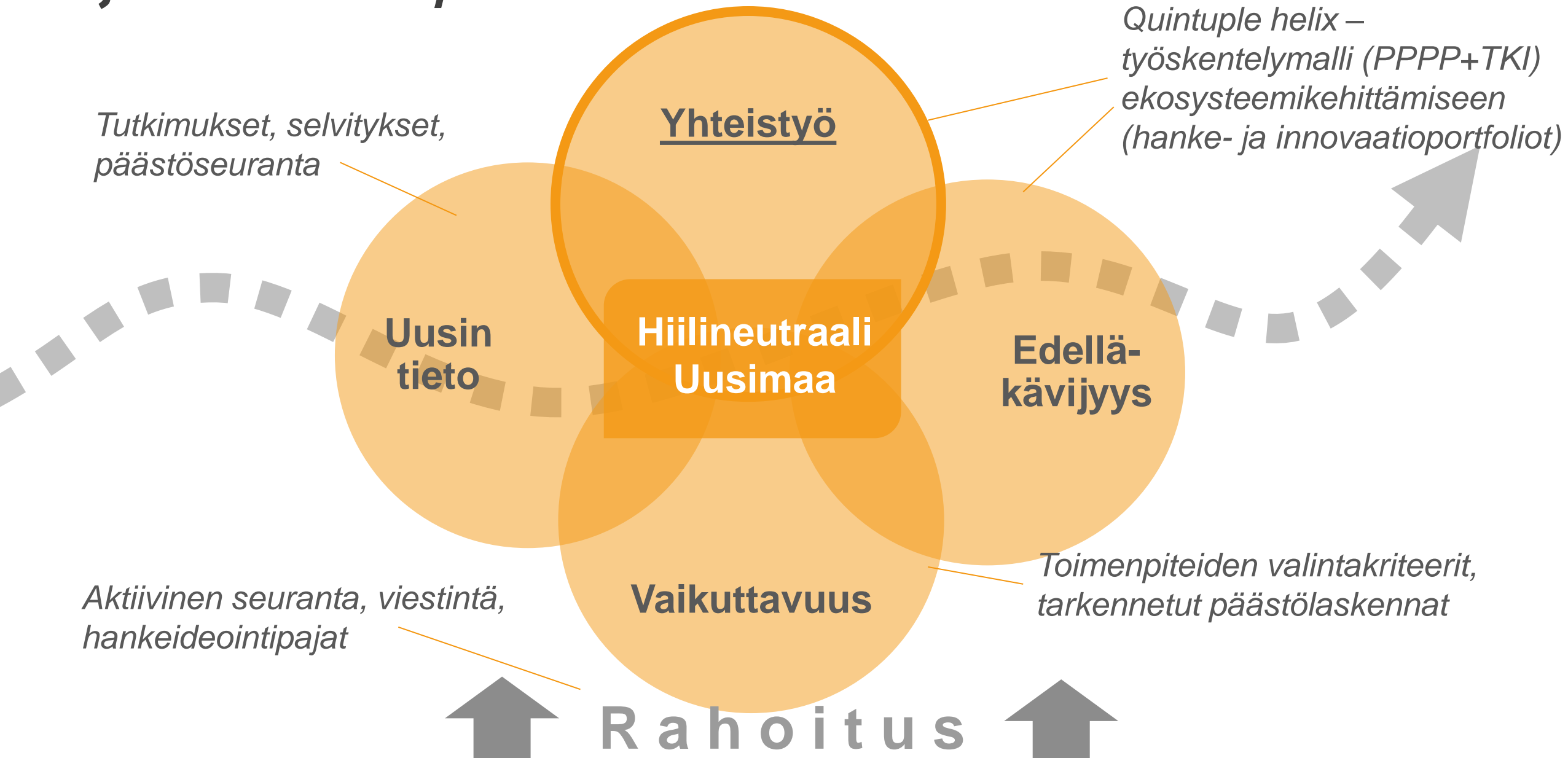
- **Hiilineutraali Uusimaa 2030 –ilmastotiekartta ja sen toteuttaminen**
 - Tiekartan painopisteiden edistäminen eri toimenpitein
 - Innovatiivisesti vihreä Uusimaa 2021-2023: toimenpideohjelman päivittäminen ja lisätoimien tunnistaminen (konsulttityö)
 - Ilmiölähtöiset ilmastotiimit liitossa, systeemisen muutoksen edistäminen, ekosysteemikehittäminen ja yhteistyön vahvistaminen
- **Tiekarttaa toteuttavat hankkeet liitossa**
 - Canemure - Kohti hiilineutraalia kuntia ja maakuntia (4/19-10/24)
 - SILTA - Sitouttavan ilmastotyön malli (1/2022-8/2023)
 - LuoTo - Luovien alojen ekologisen kestävyysmurroksen toimenpideohjelma) (8/22-9/23 + jatko 10/23-6/25)
 - Uudenmaan kiertotalouslaakso (1/23-12/24 + jatkosuunnittelu)
- **Sopeutuminen nousemassa hillinnän rinnalle liiton ilmastotyössä**
 - VILKKU - Visiona ilmastonkestävä Uusimaa (8/23-6/26)
 - Regions 4 Climate

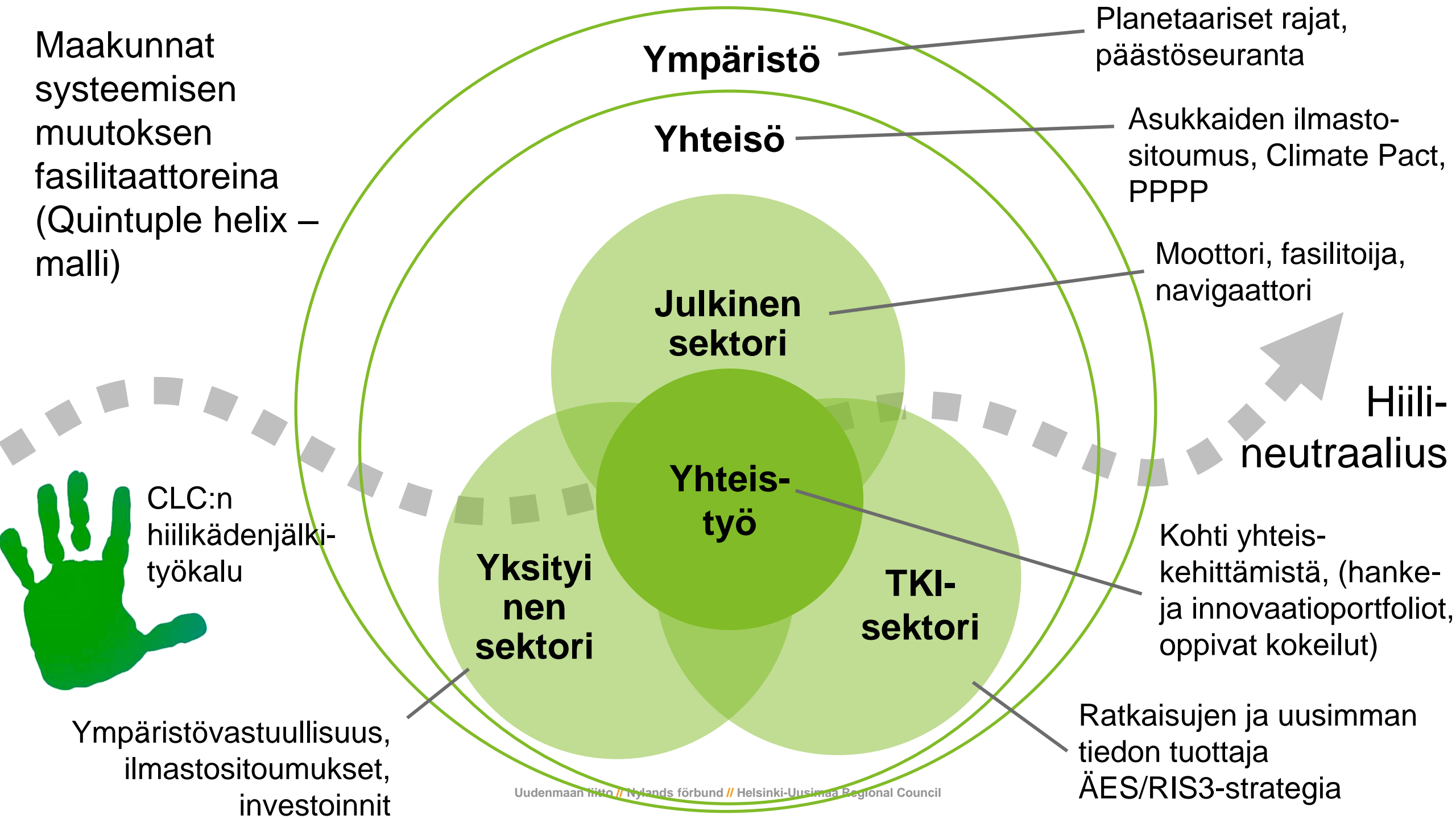

Uudenmaan ilmastotyön 6 painopistettä ja 42 toimintalinjausta

Tiekartan toimeenpano – yhteistyö systeemisen muutoksen ja vihreän siirtymän lähtökohtana

Tiekartan painopisteiden edistyminen (1/2)

Ilmastoviisas maankäyttö ja rakentaminen

- maakuntakaavan toteuttamisen edistäminen ja ilmastoasiat lausunnoissa
- vähähiilinen rakentaminen: puurakentamisen edistäminen (osaaminen)
- Vihreän siirtymän hankkeiden maankäyttötarpeet Uudellamaalla –selvitys, valmistelussa Vihreän siirtymän yhteistyöryhmä

Älykäs ja päästötön liikkuminen

- MAL-suunnitelma ja VA-tulokset: haasteita liikenteen päästöjen vähentämisessä
- Selvitykset: matkaketjuseelvitys, logistiikkaselvitys
- Hankkeet: Smart Countryside Mobility ja Reciprocity

Nopea ja reilu energiasiirtymä

- Energiayhtiöiden investointistrategiat keskeisessä roolissa (geopoliittinen tilanne)
- Uusiutuvan energian tilannekuva laadittu: tuulivoiman mahdollisuudet heikot Uudellamaalla, investoinnit aurinkovoimaloihin kasvussa, pienydinvoima tarkastelussa

Tiekartan painopisteiden edistyminen (2/2)

Hiilineutraali kiertotalous

- Uudenmaan kiertotalouslaakso
- Kansallisen Kiertotalouden Green Dealin jalkauttaminen
- CCRI ja hankeyhteistyö, mm. RIV

Kestävä kulutus ja tuotanto

- Kestävien hankintojen edistäminen: EER-hankintamalli (Laurea)
- Vähähiilinen matkailu: Carbon neutral experience 1 ja 2 -hankkeet (Novago)
- Luovien alojen ekologisen kestävyysmurroksen toimenpideohjelma (LuoTo)
- Kestävän ruokajärjestelmän kehittäminen (Laakso, WeMakeTransition-hanke)

Hiilensidonnän vahvistaminen ja päästöjen kompensointi

- Hiilinielujen tilannekuva ja kuntametsien hiilensidonnän edistäminen
- Hiilensidonnän paikkatietoaineistot maankäytön ilmastovaikutusten vähentämiseksi
- Maaperänielut ja regeneratiivisen viljelyn edistäminen (BSAG-yhteistyö)

Uudenmaan kestävyysloikat

— KOKO SUOMI

Kunta/Maakunta: Uudenmaan maakunta (67)

VAIKUTTAVIEN
RATKAISUJEN
TIETOPANKKI

Loikat, jotka on tehty Uudenmaan maakunnan alueella.

- Espoo (5) Hanko (1) Helsinki (26) Hyvinkää (3) Järvenpää (3) Kerava (2) Kirkkonummi (3) Lohja (7) Nurmijärvi (1) Porvoo (7)
Raasepori (1) Sipoo (2) Vantaa (6) Vihti (2)

Voiko landella liikkua ympäristöystävällisesti? Nurmijärven kunta tarjoaa siihen mahdollisuuksia

0 kommentit

Söderkullan tekonurmikenttä Sipoossa lämpenee lähdelämmöllä

0 kommentit

Sipooseen sopivat vähäpäästöiset työmaat

0 kommentit

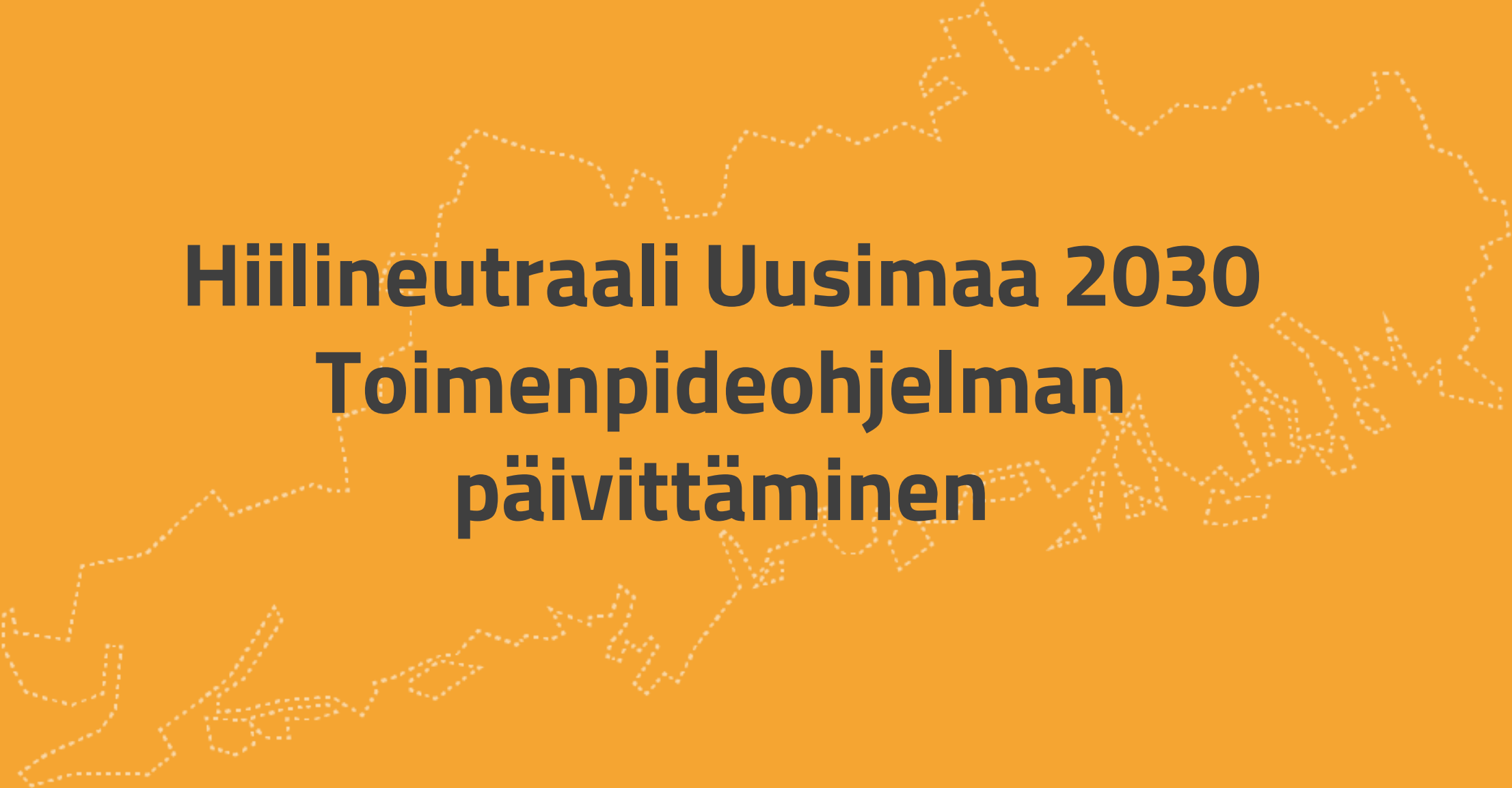

Hiiliviisaan tapahtuman käsikirja

0 kommentit

[Uudenmaan maakunta – Kestävyysloikka \(ymparisto.fi\)](https://ymparisto.fi)

Hiilineutraali Uusimaa 2030 Toimenpideohjelman päivittäminen

Hiilineutraali Uusimaa 2035 -tiekartan toimenpideohjelma

Innovatiivisesti vihreä Uusimaa 2021 - 2023

- Kooste tekohetkellä ajankohtaisista Uudenmaan ilmastotoimenpiteistä ja –hankkeista
- Tavoitteena hahmottaa kokonais kuvaa Uudenmaan ilmastotyöstä
- Toimenpiteitä tunnistettiin noin 170 sisältäen kuntien ohjelmat ja seudulliset suunnitelmat

https://www.uudenmaanliitto.fi/files/25925/Ilmastotiekartan_toimenpideohjelma_08122021.pdf

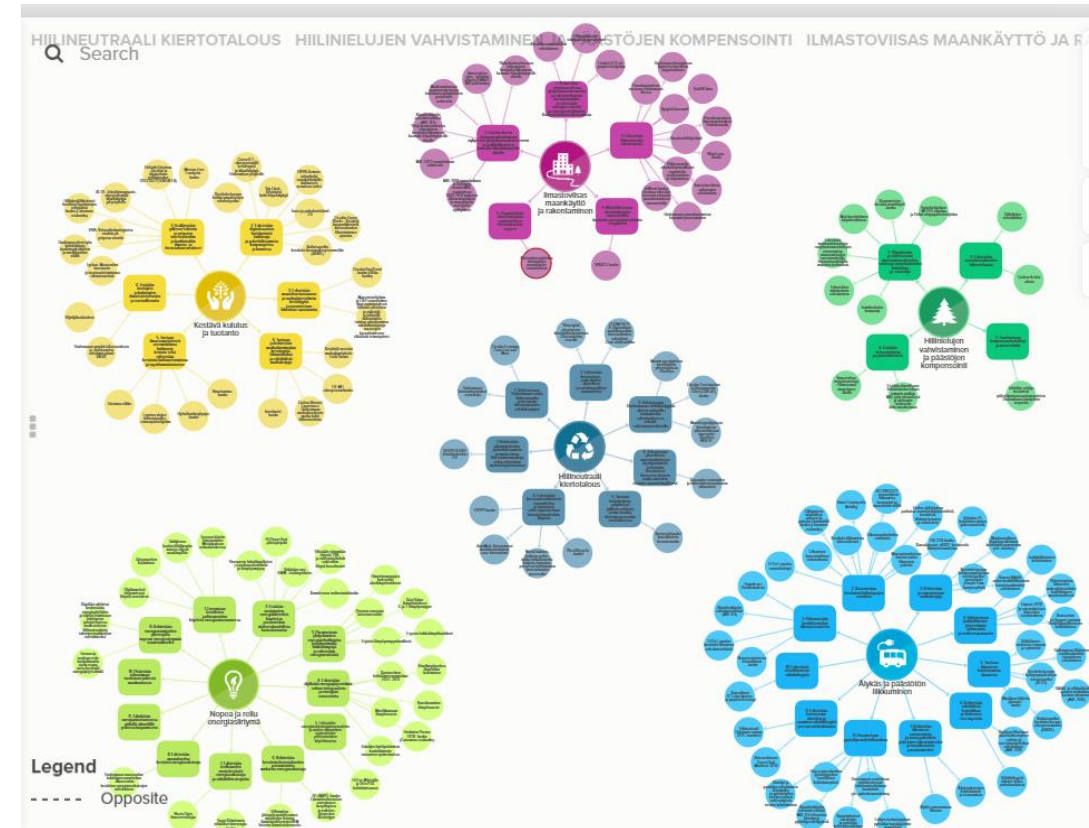
Toimenpideohjelman sähköiset alustat

Sähköinen alusta ja virtuaalinen hankeseinä (SILTA-hanke)

uudenmaanliitto.fi/ilmastotyto/ilmastotyotoimenpiteet/

KUMU-työkalu testissä

Virtuaalinen hankeseinä
Optiona sidosryhmätyöpajoihin

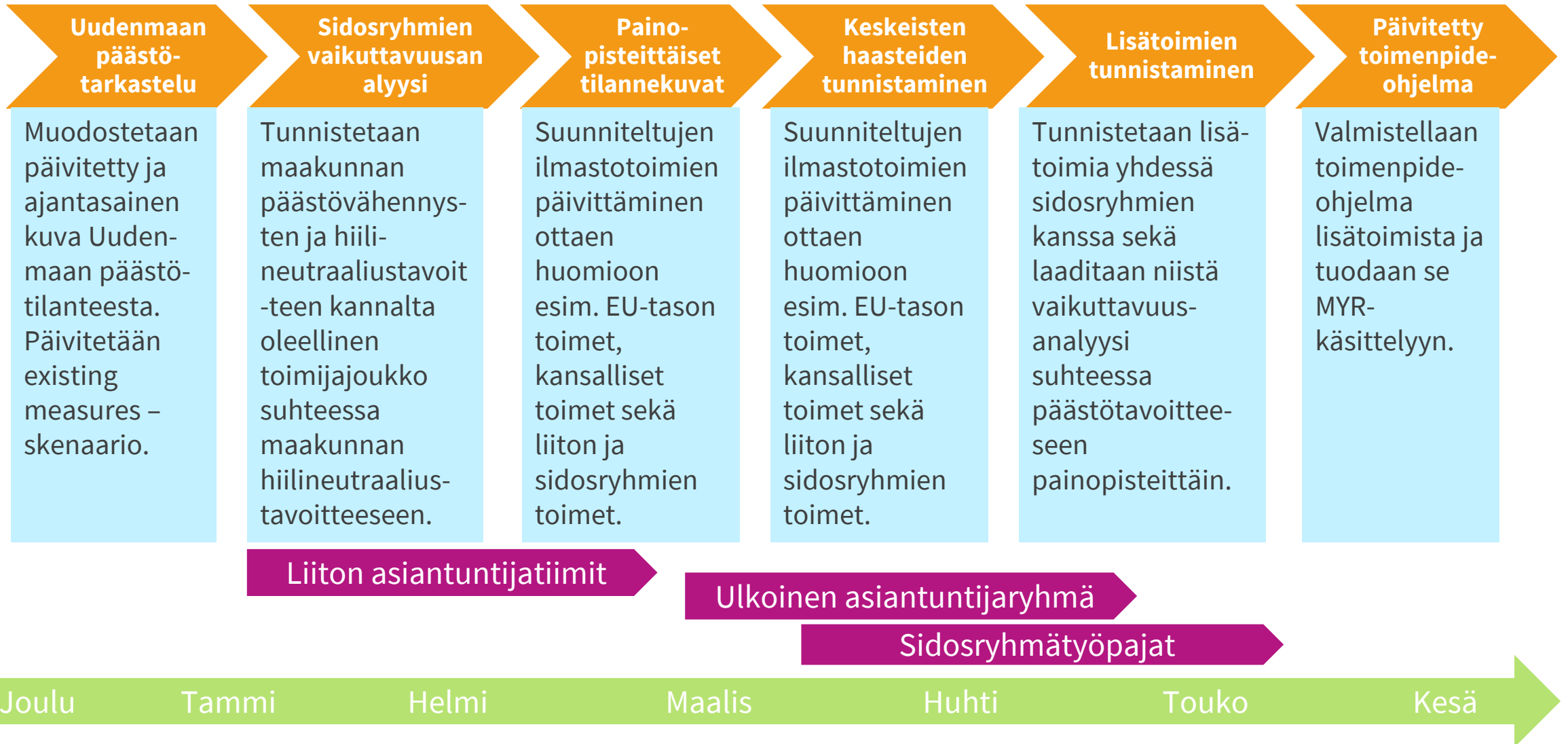

Toimenpideohjelman päivitys

- Päivitetään ensisijaisesti vuosille 2024–2026, ohjelma on luonteeltaan päivittyvä.
- Toimenpideohjelman laadinta perustuu **ekosysteemikehittämisen** toimintamalliin ja yhteiskehittämiseen, lähtökohtana alueellisten haasteiden tunnistaminen tilannekuvan pohjalta.
- Tavoitteena rakentaa pohjaa **yhteistyölle** quintuple helix –mallin mukaisesti. Malli kokoaa julkisen, yksityisen ja TKI-sektorin sekä asukkaat haasteiden ratkaisemiseen. **Sidosryhmätyöpajat** osana prosessia.
- Päivityksessä tarkastellaan toimenpiteiden lisäksi myös ohjelman rajausta, muotoa, sisältöä ja seurantamahdollisuuksia sekä kootaan **syötteitä** tulevan Uusimaa-ohjelman laadintaan.
- Tavoitteena on, että uusi toimenpideohjelma valmistuu **kesäkuussa** 2024.
- Toimenpideohjelman päivitys tehdään **konsulttityönä** osana Canemure-hanketta. Kilpailutuksen pohjalta konsultiksi valikoitui Sitowise Oy.

Toimenpideohjelman valmistelun prosessi, kevät 2024

Uudenmaan
kiertotalouslaakso

Uudenmaan kiertotalouslaakso Kiertotalouden Green Deal ja Uusimaa

Maakunnan yhteistyöryhmän kokous 16.2.2024

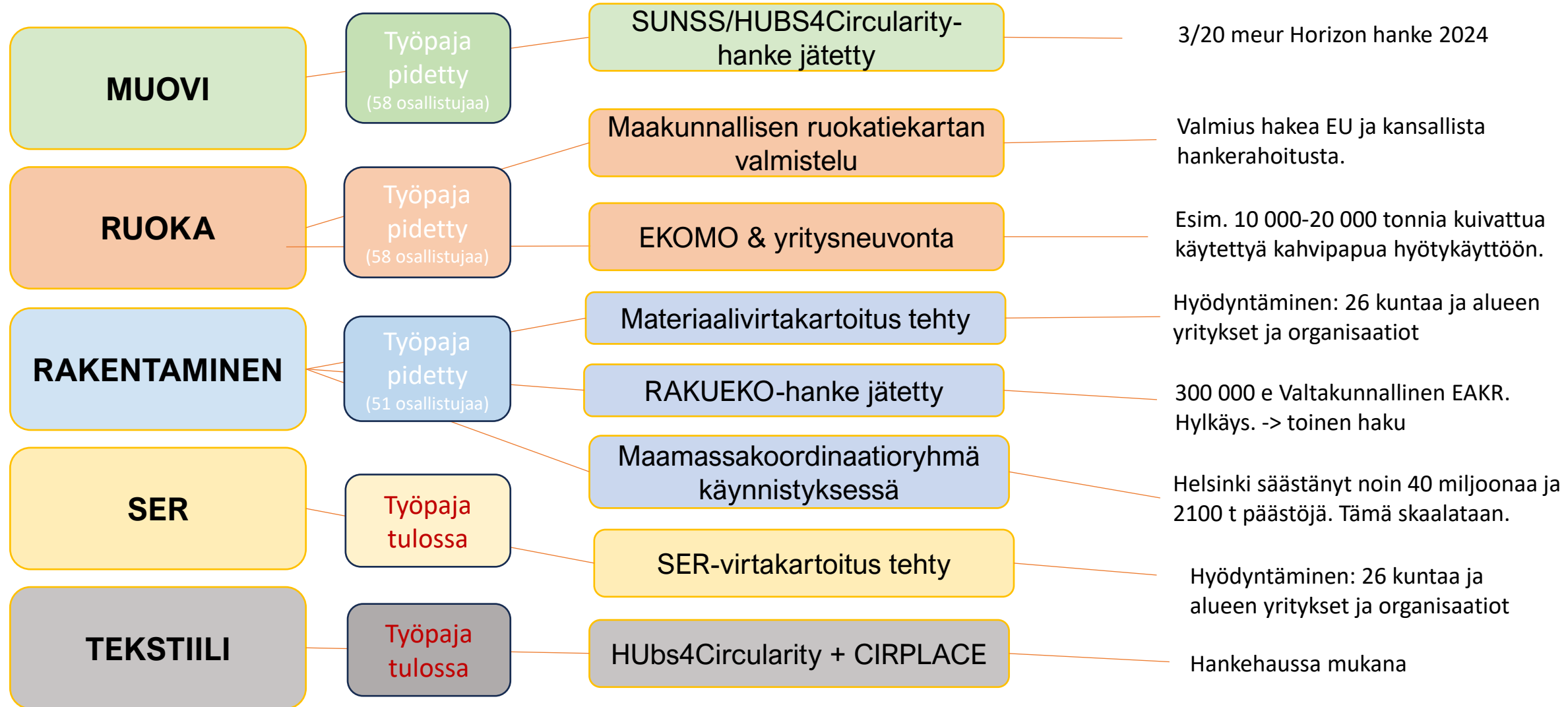
Simo Karetie, Uudenmaan kiertotalouslaakso

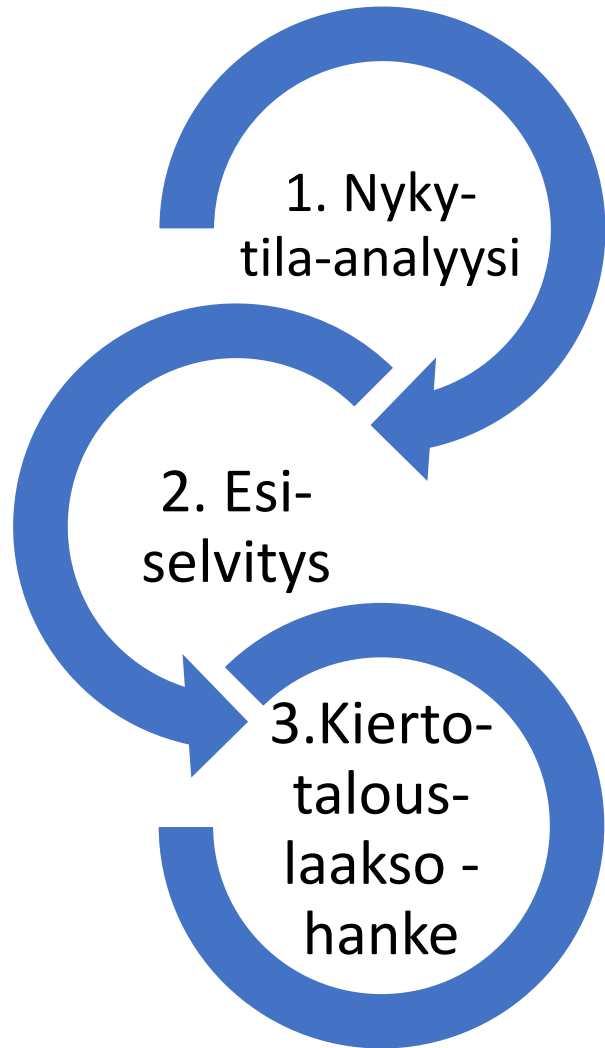
Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Osarahoitettu Uudenmaan liiton myöntämällä Alueiden kestävän kasvun
ja elinvoiman tukeminen -määrärahalta (AKKE-rahoitus)

Laakson eteneminen ja tulokset pääteemoittain 2023-2024

Uudenmaan kiertotalouslaakson kehittäminen

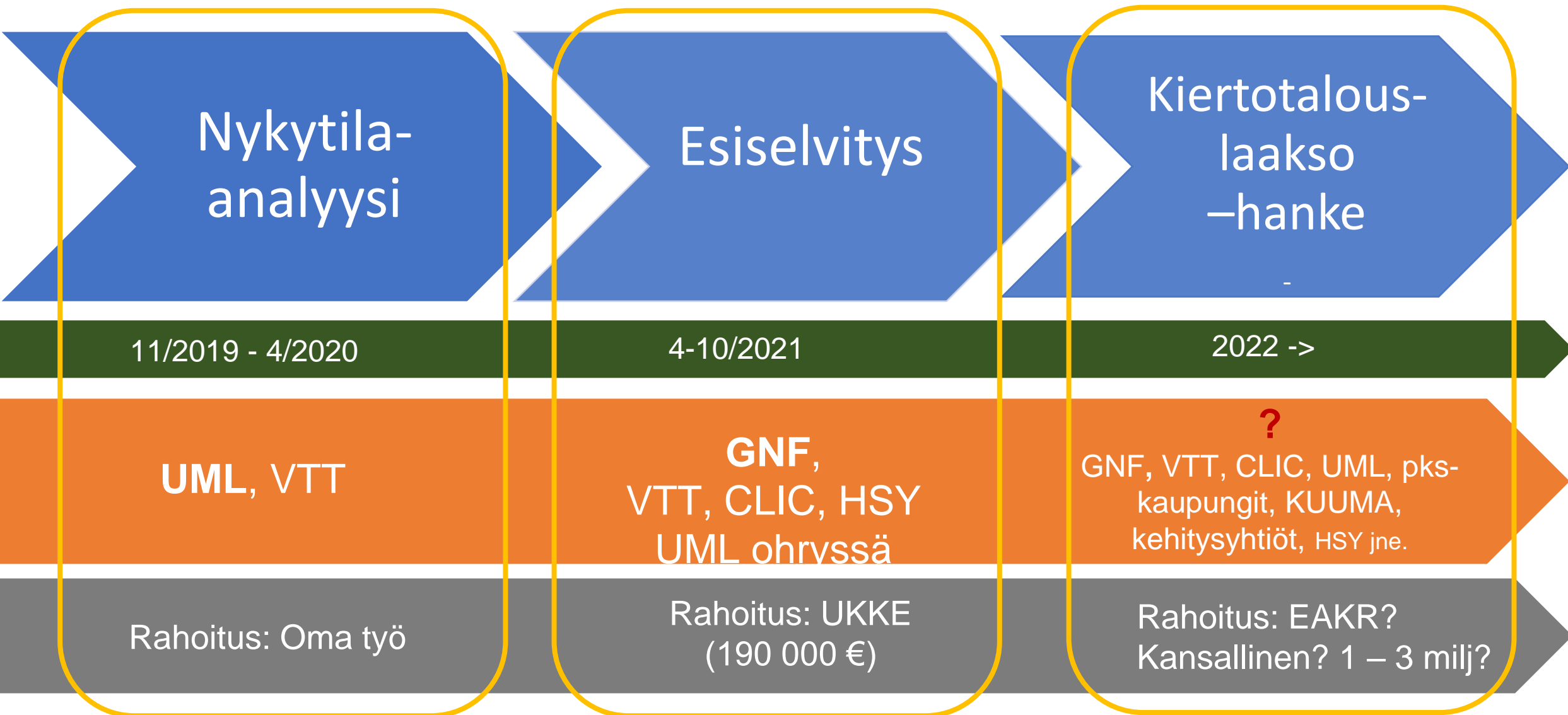

1. Nykytila-analyysi Uudenmaan kiertotalousalan ekosysteemeistä ja hankkeista (2021)

2. Uudenmaan kiertotalouslaakso-esiselvitys toimijoista ja konseptin kehittamisestä, laakson visio ja missio (2021)

3. Uudenmaan kiertotalouslaakso – hanke ekosysteemikehittämisen ja yhteistyön vauhdittamiseksi ja brändäämiseksi (2023-)

Uudenmaan kiertotalouslaakson kehittämisen vaiheet

Mikä on Uudenmaan kiertotalouslaakso?

Systeminen muutos:

Maakunnallinen aloite, jolla tuetaan kansallista Green Deal -prosessia ja systeemistä muutosta.

Ekosysteemi ja orkestroija:

Kytkee alueen toimijat yhteen: kuntia, yrityksiä, tutkijoita, kehitysyhtiöitä, hanketoimijoita ja hankkeita sekä paikallisia klustereita.

Kehittämialusta ja kiihdyttämö:

Tunnistaa liiketoimintamahdollisuuksia, tukee innovaatioita ja pilotointeja.

Tieto- ja tukipiste:

Välittää tutkimustuloksia, osaamisen kehittämis- ja rahoitusmahdollisuuksia.

Maankäyttö:

Tukee maankäytön suunnittelua ja muuttuvia tilatarpeita.

Viisi teema-aluetta:

rakentaminen, muovit, tekstiilit, ruoka sekä elektroninen jäte.

National and EU level

GREEN DEAL PROCESS:
A regional partner in the national Green Deal

ACTIVE IN EU COLLABORATION:
CCRI and other EU initiatives:
Representing the region

BILATERAL MEETINGS:
a partner for national and regional authorities, institutes and the research community

Stakeholder engagement in building a regional ecosystem

Regional level

BILATERAL MEETINGS:
Working closely with large relevant stakeholders: innovation partners, circular clusters, development companies

ENGAGING IN LOCAL ACTION:
Working with municipalities and projects, and bridging them to thematic workshops

AFTERWORKS:
Casually bridging all sectors with joint afterworks.

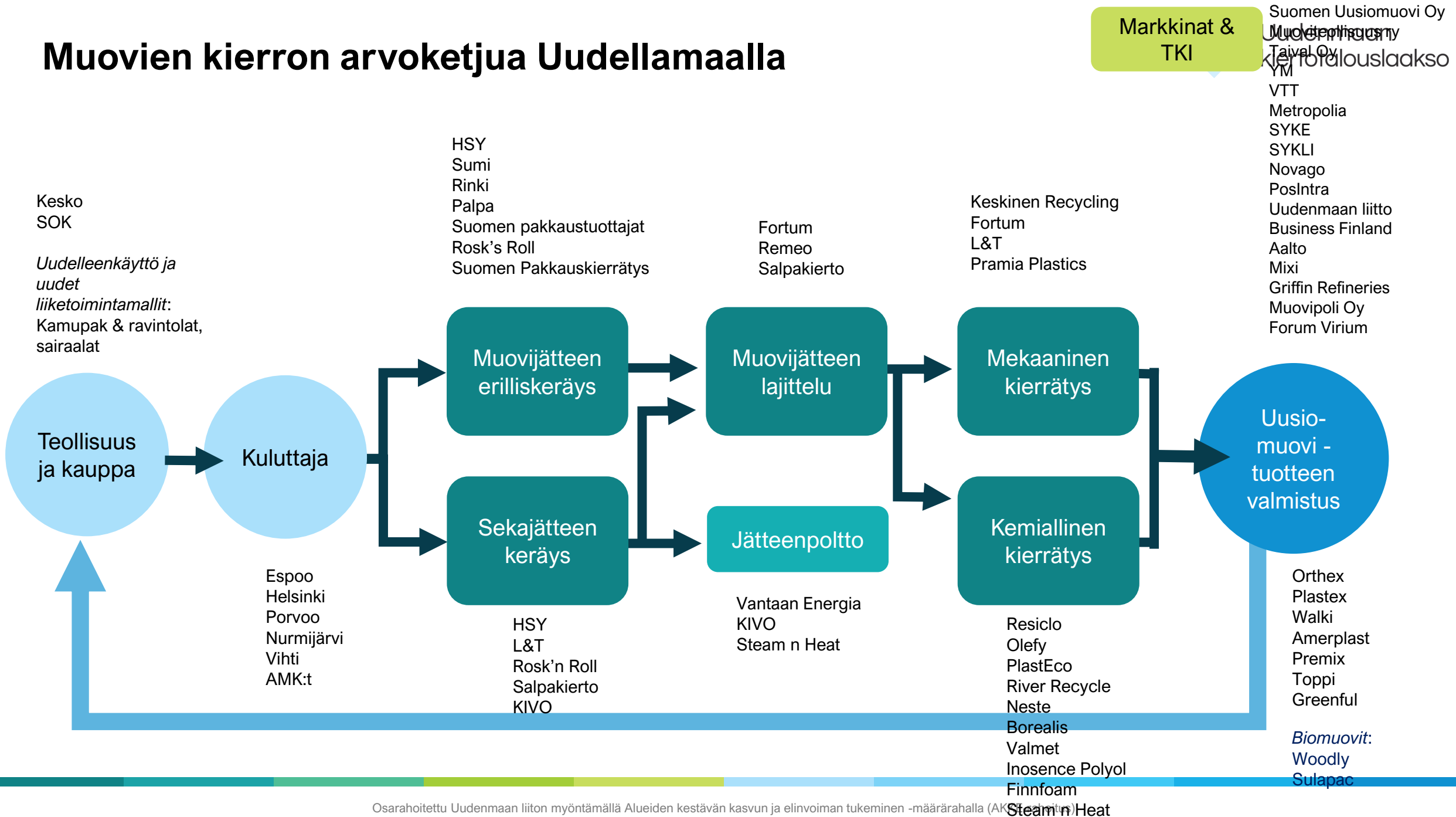
THEMATIC WORKSHOPS:
Creating smaller ecosystems that aim for new pilots and projects through workshops

Muovi ja tekstiili

Muovien kierron arvoketjua Uudellamaalla

Kesko
SOK

Uudelleenkäyttö ja uudet liiketoimintamallit:
Kamupak & ravintolat, sairaalat

Kuluttaja

Espoo
Helsinki
Porvoo
Nurmijärvi
Vihti
AMK:t

Muovijätteen erilliskeräys

Sekajätteen keräys

HSY
Sumi
Rinki
Palpa
Suomen pakkaustuottajat
Rosk's Roll
Suomen Pakkauskierrätys

HSY
L&T
Rosk'n Roll
Salpakierto
KIVO

Muovijätteen lajittelu

Jätteenpoltto

Fortum
Remeo
Salpakierto

Vantaan Energia
KIVO
Steam n Heat

Mekaaninen kierrätys

Kemiallinen kierrätys

Keskinen Recycling
Fortum
L&T
Pramia Plastics

Resiclo
Olefy
PlastEco
River Recycle
Neste
Borealis
Valmet
Inosence Polyol
Finnfoam
Steam n Heat

Uusi-muovi -tuotteen valmistus

Orthex
Plastex
Walki
Amerplast
Premix
Toppi
Greenful

Biomuovit:
Woodly
Sulapac

Markkinat & TKI

Suomen Uusiomuovi Oy
Uudenmaan Uusiomuovi
Muoviteollisuus
Tajval Oy
Kettotalouslaakso
YM
VTT
Metropolia
SYKE
SYKLI
Novago
PosIntra
Uudenmaan liitto
Business Finland
Aalto
Mixi
Griffin Refineries
Muovipoli Oy
Forum Virium

Muovityöpaja – kiertojen tehostaminen yhteistyössä

- Yhteistyö ja hankkeiden välinen kommunikaatio
- **Keräys ja lajittelu**
 - Keräysjärjestelmän kehittäminen, mitä yhdessä ja mitä erikseen
 - Kansalaisen lajittelumotivaatio vai teollinen lajittelu
 - Uusi yhteinen suunta, skenaariot
 - Keräysjärjestelmän turvallisuus
- Kulutustottumusten vaikutus muovijätteen määrään
- Jalostaminen
 - Käytössä olevien muovilaatujen määrä ja tuotesuunnittelu
 - **Muovien jalostusprosessien tehostaminen** – mekaaninen ja kemiallinen kierrätys
- Markkinat
 - Tuottajavastuu tulevaisuudessa
- Digitalisaation hyödyntäminen

Uudenmaan kiertotalouslaakso: Muovit ja tekstiilit

- Hubs4Circularity: EU-Horizon -rahoitushakemus yhdessä Pohjois-Hollannin kehitysyhtiö NOM:n, muiden kumppaneiden sekä mm. VTT:n ja SYKE:n kanssa. Kaupunkialueiden ja teollisuuden symbiooseihin (Urban-Industrial-Symbiosis) perustuvia systeemiä ratkaisuja, kiertotalous-hubeja (rakentaminen, tekstiilit, muovit, jätevesi). Suomessa sekajättemuovien kemiallisen kierrätyksen kehittäminen.
- CIRPLACE (Circular Europe 4 CCRI - PLACE Based Transition Network for Economic and Circular Flows): Yrityskehitys, rahoitus ja skaalausverkosto yhdessä MixiCenter ja Forum Virium kanssa

Rakentaminen

Materiaalivirtojen hyödyntäminen

Kiertotalouslaakson ja VTT:n materiaalivirtakartoituksen lanseeraus 8.2.2024

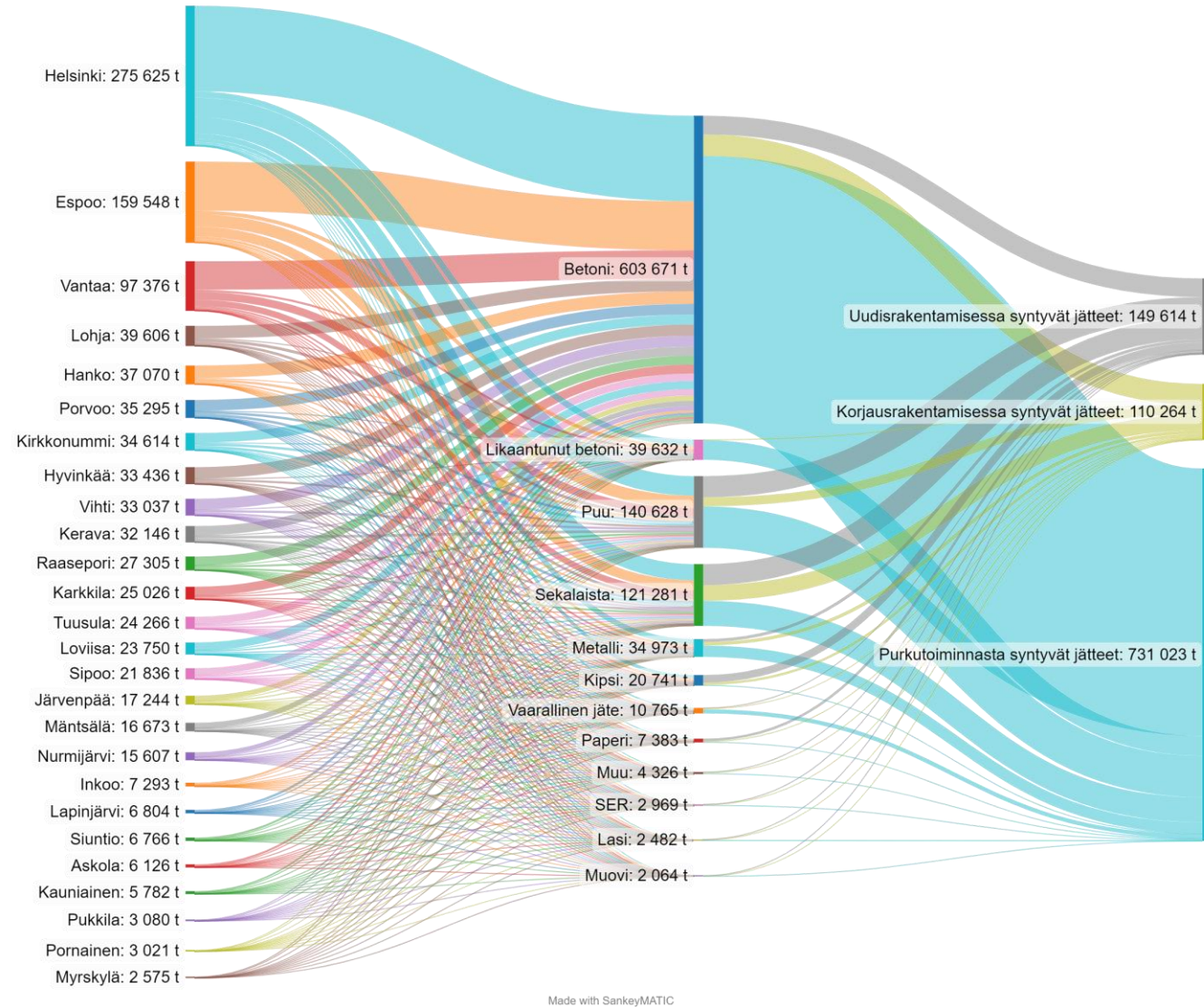
- Missä, mitä ja kuinka paljon rakentamisen materiaaleja syntyy Uudellamaalla?
- Missä piilevät liiketoiminnan mahdollisuudet?

Aika: 8.2.2024 klo 9.00-10.00

Paikka: Teams -tilaisuus

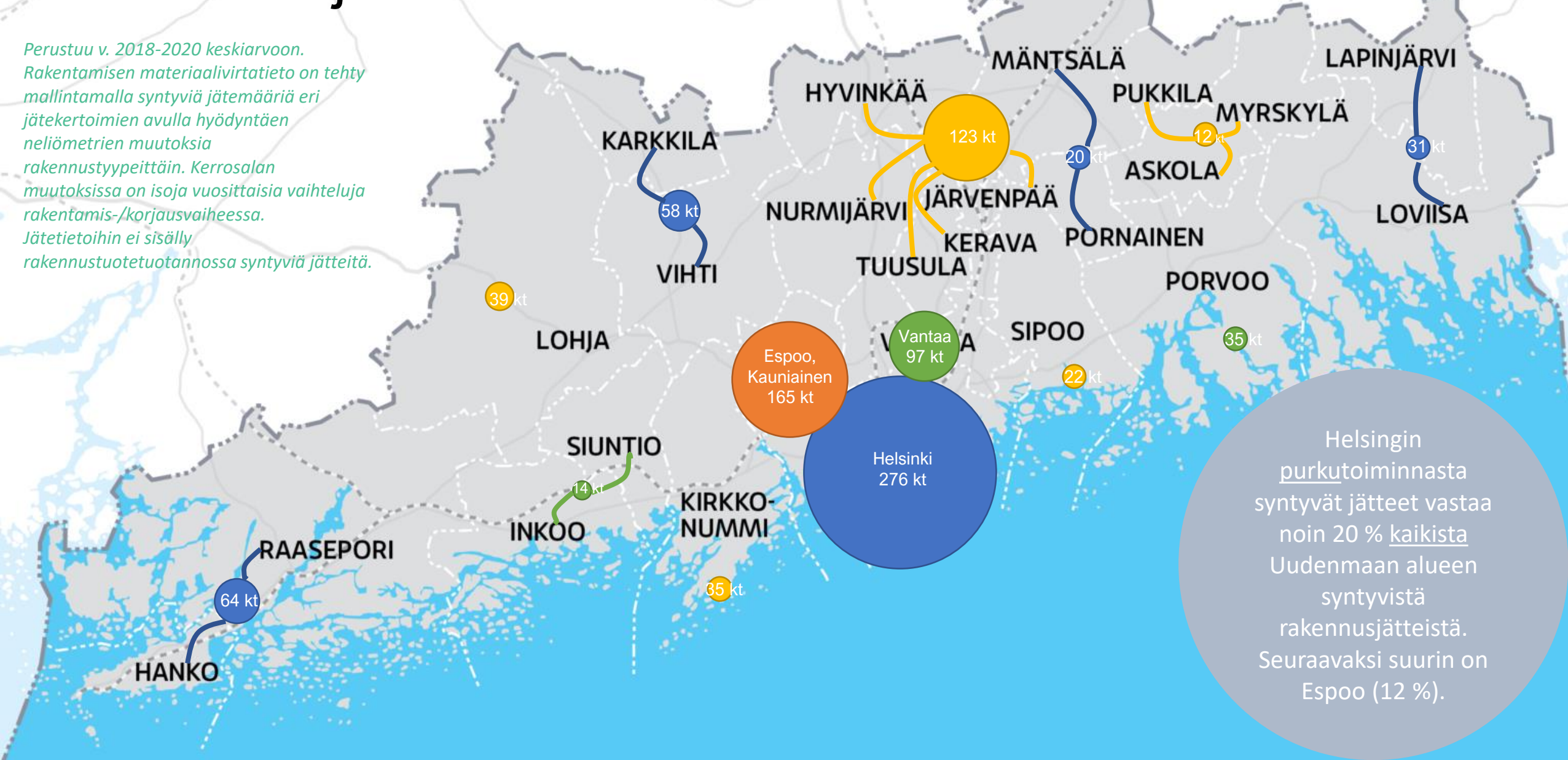
Julkaisu on jo verkossa vapaasti luettavissa www.kiertotalouslaakso.fi

Ilmoittaudu mukaan: [Materiaalivirtakartoituksen lanseeraustilaisuus](#)

Rakennusjätteet Uudellamaalla

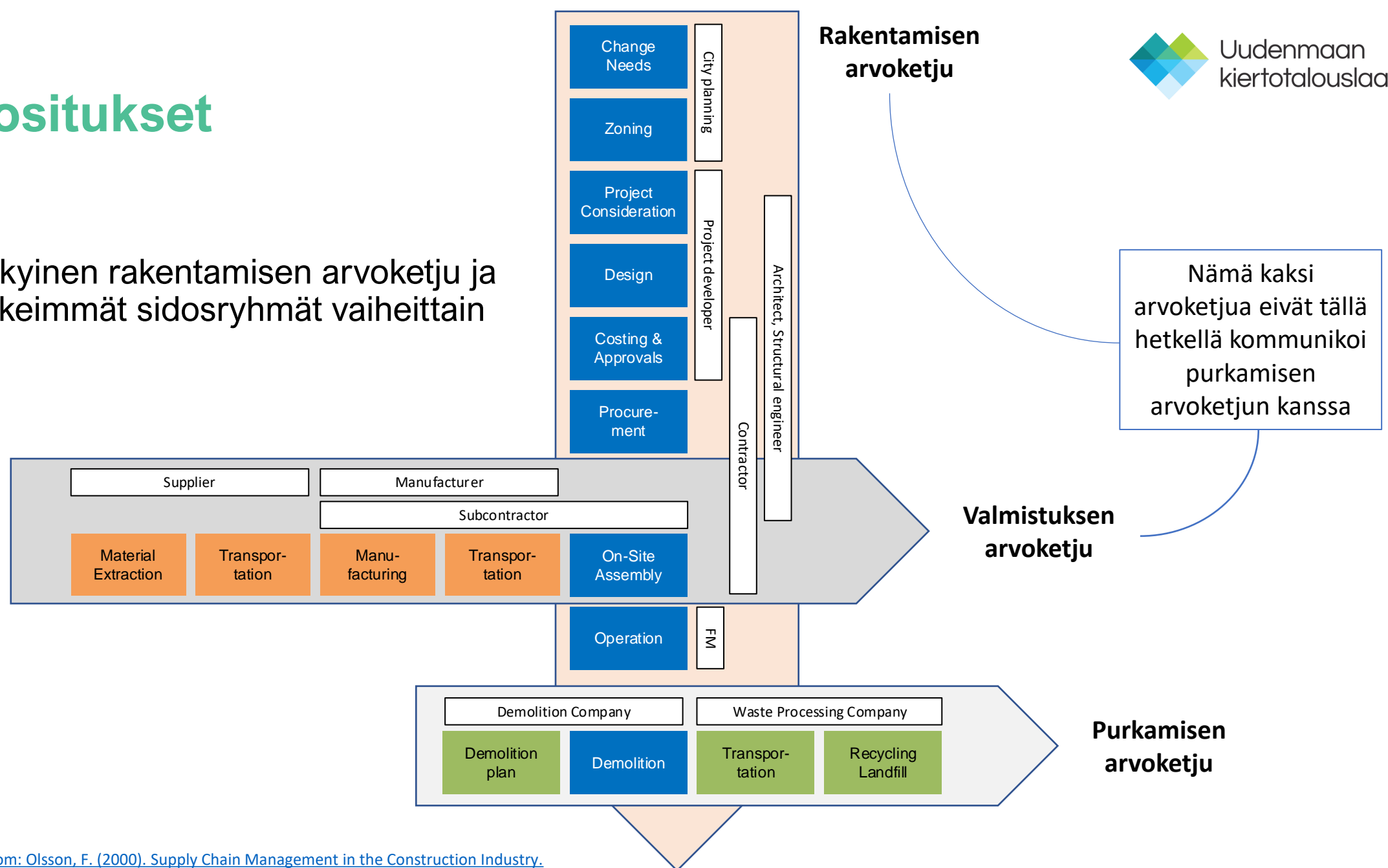
Perustuu v. 2018-2020 keskiarvoon. Rakentamisen materiaalivirtatieto on tehty mallintamalla syntyviä jätemääriä eri jättekertoimien avulla hyödyntäen neliömetrien muutoksia rakennustyypeittäin. Kerrosalan muutoksissa on isoja vuosittaisia vaihteluja rakentamis-/korjausvaiheessa. Jätetietoihin ei sisälly rakennustuotetuotannossa syntyviä jätteitä.

Helsingin purkutoiminnasta syntyvät jätteet vastaa noin 20 % kaikista Uudenmaan alueen syntyvistä rakennusjätteistä. Seuraavaksi suurin on Espoo (12 %).

Suosituksukset

- Nykyinen rakentamisen arvoketju ja tärkeimmät sidosryhmät vaiheittain

*Figure adapted from: Olsson, F. (2000). Supply Chain Management in the Construction Industry.

Rakentamisen työpaja – pilotointi- ja kokeiluideoita

- **Tilojen käyttötarkoituksen** muuttaminen
 - Yhteistyötä – paikallisfoorumit ja kiinteistökehityksen allianssimalli
 - Kannustimia kestävään rakennuskulttuuriin
 - rakentamisen sertifikaattien uudistaminen
 - kestävän rakentamisen palkinnon kehittäminen
 - palvelukonseptien ja tietopankin kehittäminen konversioiden toteuttamiseen
- **Rakennusosien uudelleenkäyttö** – vähähiilisempään rakentamiseen
 - potentiaalisimmat osat purettavissa ehjänä, niillä on rahallista arvoa, ne ovat kestäviä ja helposti kunnostettavia, muokattavia tai kestäviä.
 - puu- ja teräsrakenteiset kantavat palkit ja pilarit, ikkunat sekä sisärakenteet, kuten seinät, alakatot ja rungot
- **Massakoordinaatio** – seudullisella yhteistyöllä säästöä rahassa ja päästöissä
- **Kiertotalousopasmateriaali** kaavoittajille
- Julkiset hankinnat työkaluna

Kysely kunnille kiertotaloudesta maankäytön suunnittelussa, yhteenveto

- Kunnissa kaivataan yleisesti tietoa kiertotalouden eri osa-alueista ja konkreettisia esimerkkejä maankäytön suunnittelussa tehdyistä kiertotalousratkaisuista.
- Toive vertaistuelle, opastukselle/koulutukselle sekä ”tietopankille”
- Yhteistyötä kaivataan: kuntien välillä, hankerahoituksessa, maakunnan tasolla, hanketoimijoiden välillä
- Kunnissa koetaan olevan esteitä kiertotalouden edistämiseksi: ajan puute, taloudelliset esteet, osaamisen puute, tiedon puute organisaatiossa

Kiertotalouden osa-alueet maankäytössä esimerkkeineen

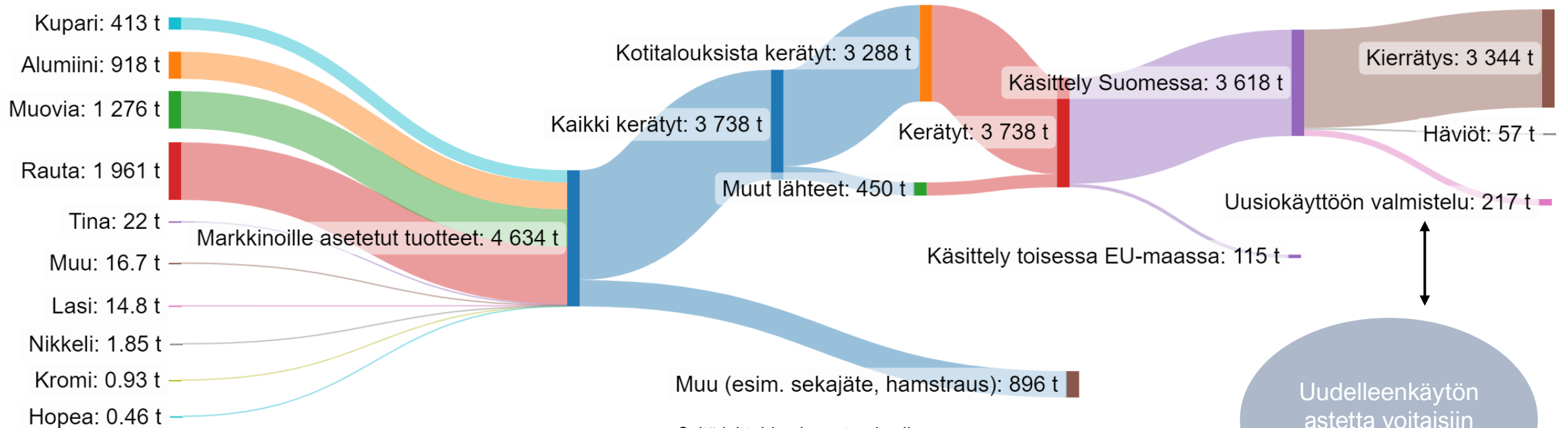

- Konkreettisemmat esimerkit:
 - Jakamistalous: Kaavoitetaan taloyhtiöiden yhteisiä piha-alueita ja kannustetaan erilaisten yhteiskäyttötilojen rakentamiseen
 - Maa-aines: Eri toimintojen sijoittelulla ja rakentamisella merkittävä vaikutus syntyvien ylijäämämaiden määrään ja laatuun → keskeistä valita alueita, joiden myötä ei synny ylijäämää, syntyy mahdollisimman vähän tai ne on helposti hyödynnettävissä
 - Luonnon kierrot: Vältetään rakentamista luonto- ja viheralueille, esim. tavoitteena ettei uutta maa-alaa otettaisi käyttöön

SER

IT-pienlaitteet (Suomi, 2020)

Syitä laitteiden hamstraukselle:

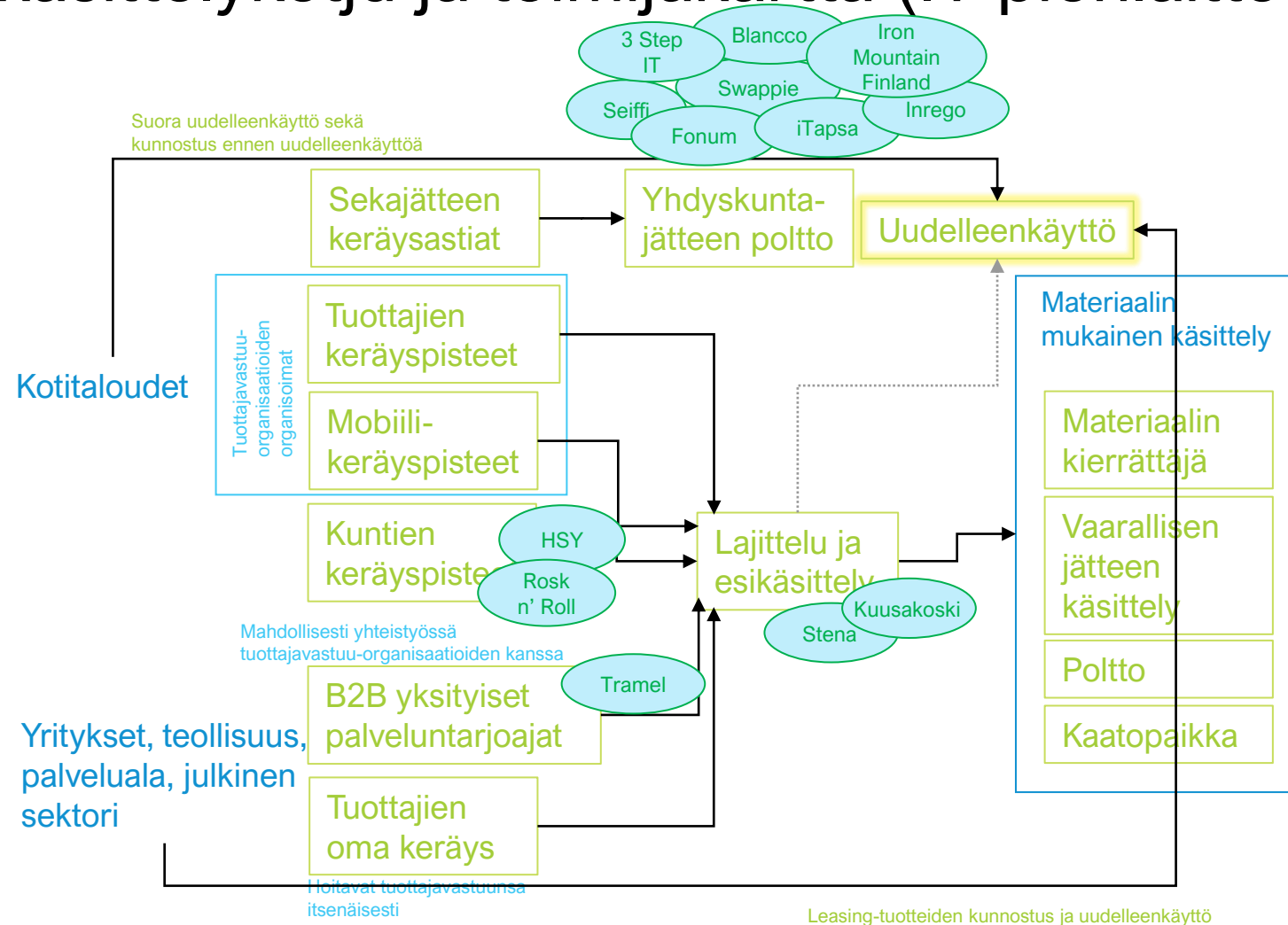
- 1) Aikomus myydä
- 2) Tunnearvo
- 3) Tuotteiden mahdollinen arvo tulevaisuudessa
- 4) Käyttäjät epä tietoisia hävittämistavasta (Baldé et al., 2021)
- 5) Tietoturvakysymykset (Haastattelut, Elker & Serty)

Uudelleenkäytön
astetta voitaisiin
selkeästi nostaa

(Eurostat, 2020)

Koska SER-jätteiden määrästä ei ole tilastoitua tietoa, markkinoille asetetut tuotteet oletetaan SER-tilastoinnissa olevan sama määrä kuin syntyvä jäte. Osa syntyvästä jätteestä ei kerätä käsiteltäväksi. SER-jätettä syntyy sekä kotitalouksissa että esim. yritystoiminnassa. SER sisältää paljon arvokkaita metalleja joita saadaan hyvin talteen kohdennetuilla kierrätysprosesseilla.

SER käsittelyketju ja toimijakartta (IT-pienlaitteet)

Uudelleenkäytön pullonkauloja ovat esim. tietoturvasuus ja kulttuuri.

IT-pienlaitteet sisältävät runsaasti arvokkaita materiaaleja. Kerätyt jätteet kierrätetään hyvin tehokkaasti. Alalla on kova kilpailu.

Johtopäätökset / SER

- IT-pienlaitteet sisältävät runsaasti arvokkaita materiaaleja
 - Kerätyt jätteet kierrätetään hyvin tehokkaasti
 - Alalla on kova kilpailu
 - Tilastot (tilastoinnin kattavuus) on muuttunut v. 2018-2020, nyt kaikki kerätyt laitteet tilastoidaan. Vanha oletus että yli puolet laitteista ei päätyisi keräykseen ei päde enää.
- Uudelleenkäytön astetta voitaisiin selkeästi nostaa
 - Uudelleenkäytettyjen laitteiden osuus markkinoista on reilu 1 %
 - Uudelleenkäytön liitetoimintapotentialiaali on huomattava
- Korjauspalveluiden ja yhteisomistuksen roolia tulisi tukea
 - Right to repair –aate ja tulevat pakotteet edellyttävät korjauspalveluiden saatavuutta (koulutuksen saatavuus=?)
 - Yhteisomistaminen ja lainauspalveluiden saatavuus – onko liiketoimintapotentialiaalia vai tarvitaanko julkista toimijaa tukemaan näitä toimintoja?
- Tietoturvallisuus keskeisenä pullonkaulana
 - Tietoturvallisuuden toimijat keskeisiä – mahdollistavat uudelleenkäyttöä
 - Tietoturvallisuuden edistäminen mahdollistaisi uudelleenkäytön yleistymistä

Uudenmaan Liiton rooli kiertotalouden edistämässä / SER

- Julkiset hankinnat ja elinkaarinäkökulma
- Osaaminen ja koulutus
 - Aluesuunnittelu ja koulutukseen vaikuttaminen
 - Tulevaisuuden korjauspalveluiden mahdollistamiseksi tarvitaan paikallisia koulutettuja osaajia.
- Yhteisomistuksen palveluiden luominen
 - Yhdessä joko yksityisen tai julkisen sektorin kanssa
- Viestintä ja asenteet
 - Viestintä ja kampanjat
 - Tehokkaalla viestinnällä ohjataan kuluttajia, muutetaan ihmisten asenteet, edistetään keräystä ja vaikutetaan uudelleenkäytön vakiintumiseen

SER-työpajan mahdollisia tavoitteita

- Hakea ratkaisuja/liiketoimintamalleja tuotteiden oikea-aikaiseen huoltoon/kiertoon niiden elinkaaren pidentämiseksi – kuluttajat, kunnat, muut?
- Toimintamalleja julkisten hankintojen kehittämiseen (leasing, elinkaari...) [Green ICT: hankkijan opas – Green ICT](#)
- Hakea ratkaisuja laitteiden (niiden sisältämien materiaalien) talteenottoon (kriittiset mineraalit - kuluttajamotivaatio)
- Ratkaisuja lajitteluun – laitteiden akut?
- ...

Ruoka

Uudenmaan kiertotalouslaakso: Kestävä ruokajärjestelmä –työpajan tuloksia (13.12.)

- Uudenmaan kiertotalouslaakso järjesti We Make Transition- hankkeen, Helsingin yliopiston ja European Institute of Innovation & Technology (EIT) Foodin kanssa työpajan, jossa aloitettiin Uudenmaan ruokastrategian työstäminen
- Alueet ovat aiemmin tehneet erilaisia ruokaohjelmia, mutta Uusimaa on ensimmäinen alue Suomessa aloittamassa **alueellisen kestävän ruokastrategian** luomisen
- Työpajassa pohdittiin keinoja kehittää Uudestamaasta ja koko Etelä-Suomesta älykäs ruuantuottaja ja -jakelija vuoteen 2030 mennessä
- Keskustelujen keskiössä olivat nykyruokajärjestelmän uhat ja uudenlaisten järjestelmien mahdollisuudet sekä kestävyys ja liiketoimintaan
- Työpajassa tunnistettiin tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan painopisteitä sekä uusia yhteistyö- ja rahoitusmahdollisuuksia
- Työ ruokastrategian parissa jatkuu tänä vuonna yhdessä sidosryhmien kanssa

Ruokateeman jatkoaskeleet

- Seuraavat työpajat keväällä ja kesällä 2024
 - Tutkimuslaitokset – ruuan tulevaisuuden visiot ja uudet innovaatiot
 - Kunnat – kaupunkien ja kuntien rooli kestävässä ruokajärjestelmässä
 - Päätäjät – Maakuntahallitus ja MYR

Kansainvälinen yhteistyö

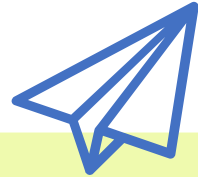

Uudenmaan kiertotalouslaakso

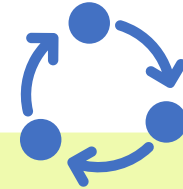
Kansainvälinen näkyvyys - WCEF-viikon osallistuminen

1. 15.-16.4. Suomen **Expo-osasto** WCEF-tapahtumassa sekä ohjelma ständillä
 - Mukaan lähteneet tahot: UM, YM, Business Finland, Uudenmaan liitto, Pirkanmaan liitto, Varsinais-Suomen liitto ja VTT
 - Kiertotalouden Handbook ja esittelyvideo
2. Tiistaina 16.4. WCEF/NEB yhteinen **vastaanotto/mingle** Helsinki EU Officen tiloissa
 - Edellä mainitut partnerit sekä Päijät-Hämeen liitto
3. Keskiviikkona 17.4. Nordic Circular Hotspot Nordic Stage kiihdyttämösessio, 75 min
 - Meidän slotti on klo 14.45-16.00 (Norwegian House)
4. 17.-18.4. Edunvalvontatapaamisia Brysselissä (EU Officet apuna?)
 - Ke 17.4. on myös Belgian pj-kauteen liittyvä seminaari osana WCEF-ohjelmaa
 - To 18.4. DG for Research and Innovation pre-booked some rooms and an atrium in the DG RTD building on April 18th. Accelerator session involving several CCRI stakeholders: Tänne ehdotetaan joitakin puhujia

Kiertotalouslaakso näkyy

Ylimaakunnallisen
yhteistyön veturina

EU-yhteistyön vahvana
edistäjänä

Ympäristöministeriön Green Deal
-prosessin fasilitointipartneri

EU Circular Cities and
Regions pilottialueena

EU Innovation Agenda – Coalition
of the Willing kärkenä

Uusimaa vie Suomea kohti maailman kiertotalouden kärkeä!

Miltä näyttää 2024?

